

opgericht 12 juli 1919

Hand Having

DIER & MILIEU

vakblad voor handhavers

jaargang 87, augustus 2012/4

www.politiedierenenmilieu.nl

Themanummer

DIERENPOLITIE

	JA	NEE
Onder regulier werk	☐	☐
Dierenpolitie behouden	☐	☐
Extra personeel dierenpolitie	☐	☐
Taken over naar inspectiedienst(en)	☐	☐
Afschaffen	☐	☐

<http://twitter.com/verenigingpdm>

In dit nummer o.a.:

- *Nieuwe natuur*
- *10 vragen aan Dion Graus*
- *Vertrouwensloket dierenpolitie*
- *Vrouwen en mannen van de dierenpolitie*
- *Toekomstgericht denken over misdaad en schade*

Vakblad voor handhavers
op het gebied van dieren-
bescherming, natuurbehoud
en milieubeheer.

Uitgave van Vereniging Politie
Dieren- en Milieubescherming.
Opgericht 12 juli 1919.
ISSN: 0928-6627.
Verschijnt 6 maal per jaar.

Hoofd-/Eindredactie:

K. Kasemir
Omloop 103, 7391 PL Twello.
e-mail:
redactie@politiedierenmilieu.nl
Twitter:
http://twitter.com/vereniging_pdm

Redactiecommissie:

D. Nijhof, Winterswijk,
K. Kasemir, Twello,
K. Procee, Wierden,
R. Hoen, Warnsveld,
N. Evertsen, Leiden.

Redactionele medewerkers:

H. Klunder, M. Pol,
G. Terpstra en J.H. Madern.

Correspondentie voor de
rubriek "Uit de praktijk"
zenden aan: J.H. Madern,
e-mail: Henri.madern@hollands-midden.politie.nl
gsm 06-5582 3185

Correspondentie voor de
Werkgroep Regelgeving
zenden aan: PDM,
t.a.v. Werkgroep Regelgeving,
Antwoordnummer 1621,
7620 WP Wierden.

Opmaak, layout en druk
Concerndrukkerij Almelo

Advertenties

Adviesburo Cadex,
Tuin 12
4307 CH Oosterland
Tel. 0111-643307

*Dier en Milieu wordt gedrukt op
elementair chloorvrij papier.*

*De in dit blad gepubliceerde
artikelen en meningen weer-
spiegelen niet altijd het beleid of de
doelstelling van de Vereniging PDM.*

*Hoewel de redactie streeft
naar volledig juiste berichtgeving,
kan de juistheid niet altijd gegaran-
deerd worden. Aan publicaties in
PDM kunnen dan ook geen
rechten worden ontleend.*

Kopij

Kopij voor nummer 2012/5
kunt u voor 25 augustus 2012
aanleveren bij Koos Kasemir.
Voor adres: zie Hoofd- en Eind-
redactie. Teksten mailen naar:
redactie@politiedierenmilieu.nl

Kanttekeningen

Deze keer wil ik graag beginnen met het bedanken van alle redactieleden en -medewerkers, werkgroepleden en vrijwilligers, die hebben bijgedragen aan het tot stand komen van deze Handhaving Dier en Milieu. Wat een prachtig nummer van ons magazine. Fantastisch gedaan en wat een inzet en samenwerking met velen heeft dit gevraagd! En het is het eerste letterlijk tastbare resultaat van ons project, dat tot doel heeft de zichtbaarheid, naamsbekendheid en het ledenaantal van onze vereniging te vergroten. Want in een tijd waarin alles draait om de economie, zijn wij hard bezig om de waarden waar onze vereniging voor staat, veel nadrukkelijker onder de publieke aandacht te brengen. Het kan toch niet zo zijn dat over een paar jaar de economie weer op orde is, maar dat alles wat het mogelijk én de moeite waard maakt in het leven, namelijk onze aarde met alles erop, erboven en erin, zware schade heeft geleden? Ik las een prachtig (qua realiteit in de hele wereld anno 2012 nog steeds actueel) citaat van Robert Kennedy van deze strekking:

"Het bruto binnenlands product omvat de vernietiging van de cederwouden en de dood van lake Superior. Het neemt toe met de productie van napalm en raketten en kernkoppen. Het houdt geen rekening met de gezondheid van onze gezinnen, de kwaliteit van het onderwijs of het genoegen dat we aan spelen beleven. Het is net zo onverschillig voor de properheid van onze fabrieken als voor de veiligheid van onze straten. Het telt niet de schoonheid van onze poëzie mee of de kracht van onze huwelijken, noch de intelligentie van het publieke debat of de integriteit van ambtenaren...het meet kortom alles, behalve dat wat het leven de moeite waard maakt".

Doelstelling

De Vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming (PDM) stelt zich ten doel de beginselen waarop dieren- en milieubescherming behoren te rusten, meer ingang te doen vinden onder de hierbij betrokken handhavingsambtenaren in Nederland en de leden te activeren het dier en het milieu te beschermen tegen elke gedraging welke in strijd is met de beginselen van een verantwoorde dieren- en milieubescherming, een en ander binnen het kader van de geldende rechtsregels. De vereniging wil haar doel verwezelijken, onafhankelijk van enige politieke stroming en met eerbiediging van ieders levensbeschouwelijke overtuiging.

Bestuur

Voorzitter: L.J. Sievers, Bovenstraatweg 86, 8096 PG Oldebroek

Secretaris: K. Procee, Sparrenlaan 26, 7642 VC Wierden.

Administratie Leden/donateurs: Sparrenlaan 26, 7642 VC Wierden. tel. 0546-579501, fax 0546-579499. secr@politiedierenmilieu.nl

Contributie: De contributie, verbonden aan het verenigingslidmaatschap, bedraagt € 25,00 per jaar, inclusief dit blad. Het lidmaatschap is persoonlijk en kan slechts worden opgezegd aan het einde van een kalenderjaar, mits schriftelijk, per brief, en met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste 4 weken.

Onze specifieke bijdrage zit in het zorgen voor de versterking, ondersteuning en samenwerking in handhaving van regelgeving die de bescherming van dier, milieu en natuur betreft. En door die handhaving voorkomen we herhaling, zorgen we dat daders bij de rechter komen en dat informatie over de werkelijkheid van alledag die onze handhavers tegen komen, bij de beleidsmakers terechtkomt. Mede daardoor komt realistische regelgeving tot stand, die ook daadwerkelijk leidt tot de bescherming van het dier, de natuur en het milieu.

De komende nummers van ons magazine gaan we vullen met informatie over de andere projecten van PDM, nl.RUD's (nr 2012/6) en Nationale politie (nr 2013/2). We zullen dit nummer en de volgende themanummers gaan zenden aan zo veel mogelijk instanties en organisaties die op hetzelfde veld als wij actief zijn, om de banden aan te halen en de basis te leggen voor een versterking van de samenwerking. Dit is juist nu nodig, omdat de beweging die we maken "contra-cyclisch" is: wij vragen aandacht voor thema's die op dit moment maatschappelijk en politiek op de achtergrond staan, en zorgen daarmee voor broodnodige continuïteit. Wanneer de tijd rijp is om weer op de voorgrond te treden, hebben wij inmiddels als PDM, en waar mogelijk met andere betrokken partijen samen, alles gedaan om "dat wat het leven de moeite waard maakt" in stand te houden, om het vervolgens met nog meer energie en aandacht uit te bouwen. Om dit te kunnen bereiken vragen we u om hulp, op alle mogelijke manieren, om ons de komende jaren te steunen in het bereiken van onze doelstelling: meer zichtbaarheid en naamsbekendheid, en meer leden voor PDM!

Lieke Sievers

Penningmeester: mr. R. Klooster, Hogerlustlaan 35, 1191 CK Ouderkerk aan de Amstel. Postbankrekening 21270 t.n.v. Politie Dieren- en Milieubescherming, te Ouderkerk aan de Amstel (algemeen). Bankrekening 4412079 t.n.v. Politie Dieren- en Milieubescherming, Sparrenlaan 26, 7642 VC Wierden (contributie/donaties). Vanuit buitenland: IBAN: NL10INGB0004412079 BIC: INGBNL2A.

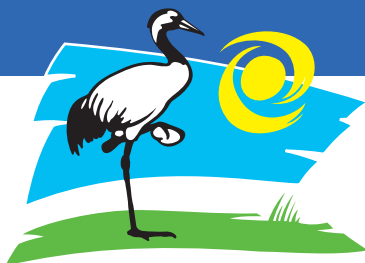
Ereleden: F. J. Laméris, S.H. Mulder, J.Th.L. Papeveld, J. Rinck, N.C. Waterschoot en mr. R. Klooster.

Legaten en schenkingen

De Vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming is een instelling van algemeen nut! (ANBI) Schenkingen zijn vrij van schenkingsrecht. Erfelijke verkrijgingen zoals legaten of erfstellingen zijn vrij van successierechten. Voor het oprichten van een stichting waaraan uw naam kan worden verbonden, vallende binnen (het dierenbeschermings- of het milieubeschermingsdeel) van de doelstelling van de vereniging, kunt u terecht bij de secretaris.

Voorlichtingsstand

Aanvragen voor het gebruik van de voorlichtingsstand kunnen worden gericht aan de Administratie Politie Dieren- en Milieubescherming, Sparrenlaan 26, 7642 VC Wierden, tel. 0546-579501, fax 0546-579499, secr@politiedierenmilieu.nl

VAKBLAD VOOR HANDHAVERS OP HET GEBIED VAN

DIER & MILIEU

In dit blad

De dierenpolitie komt in actie bij overtreding van een beperkt aantal artikelen uit verschillende wetten.

Trefwoorden zijn dierenleed en dierenmishandeling, maar zeker de helft van die artikelen is niet geschreven om dieren te beschermen. Noor Evertsen gaat in op de vraag welke normen ten grondslag liggen aan de wettelijke bescherming van dieren in Nederland.

In de serie nieuwe natuur hebben we de Ankeveense plassen bezocht. Daar heeft Natuurmonumenten een natuurherstelplan gerealiseerd dat ervoor moet zorgen dat de bijzondere variatie en

verscheidenheid van het gebied behouden blijft. Een zeer kundig en gedreven boswachteres Esther Rust heeft ons een groot deel van dat gebied laten zien.

In dit themanummer "dierenpolitie" natuurlijk veel aandacht voor dierenwelzijn maar ook voor de vrouwen en mannen van de dierenpolitie. Wij laten deze collega's vertellen over hun ervaringen

tot nu toe en vragen ook naar hun mening over de dierenpolitie. Het leidt tot veel praktijkverhalen en verrassende uitspraken

Voorblad

Eerst werd er een beetje lacherig over gedaan en begin dit jaar werd ineens de stekker er uit getrokken. De dierenpolitie blijft onderwerp van discussie, zeker nu we de verkiezingsperiode weer in gaan. De vrouwen en mannen van de dierenpolitie hebben zich inmiddels bewezen, maar de vraag blijft of en in welke vorm er aandacht voor dierenleed moet zijn.

Inhoud nr. 4 - augustus 2012

Kanttelingen	2
Inhoud	3
Optreden tegen dierenleed	4
De groene wetgeving (Flora- en faunawet) toegelicht - Aflevering 20: de uitoefening van de jacht - jachtmiddelen - geweren (deel 7 - munitie)	8
Afspraak is afspraak! Of toch niet	10
Eerste ervaringen dierenpolitie Oost-Brabant	12
Artikelen bij overtreding van Strafrecht	13
Dierenverwaarlozing toen en nu	14
Met de noorderzon vertrokken	16
Dieren in het onderwijs	18
Nieuwe natuur: Ankeveense plassen	20
Speurder	23
Een bok schieten	24
Artikelen bij overtreding van de Flora- en faunawet	25
Internationaal handhaven	26
Het vertrouwensloket van de Dierenbescherming	27
Dierenmishandeling door kinderen	30
10 vragen aan Dion Graus over de dierenpolitie - "Dierenrechten moeten in de grondwet worden opgenomen"	32
Een interview met Henk van der Aa	35
Falco subbuteo ballone exit est... of toch niet	36
Een interview met Heleen Klein Breteler	38
Artikelen bij overtreding: Gwwd	39
De Visserijwet 1963 toegelicht. Deel 20: Reglement voor de binnenvisserij 1985 - deel 8 - de administratie	40
In de klem	42
Artikelen bij overtreding van de visserijwet	43
Toekomstgericht denken over misdaad en schade	44
Uit de praktijk	47
Huisdierenhandel aan banden	47
Een interview met Ries van Wanrooij	49
Lezers schrijven	51

De redactie plaatst in eerste instantie foto's van leden en daarnaast foto's waarvoor rechten betaald zijn of die rechtevrij zijn. Mocht er onverhoopt toch een foto geplaatst zijn waarvoor geen toestemming is verleend dan verzoekt de redactie u contact op te nemen met het secretariaat van onze vereniging. Bij sommige artikelen plaatst de redactie foto's die een illustratief karakter hebben.

Overname en gedeeltelijke overname van artikelen uit dit blad is toegestaan onder bronvermelding en na toestemming van de redactie.

Optreden tegen dierenleed

Je weet dat een koe een keer doodgaat

De dierenpolitie komt in actie bij overtreding van een beperkt aantal artikelen uit verschillende wetten. Trefwoorden zijn dierenleed en dierenmishandeling, maar zeker de helft van die artikelen is niet geschreven om dieren te beschermen. Welke normen liggen ten grondslag aan de wettelijke bescherming van dieren in Nederland?

Dierenleed op straat

In het regeerakkoord van het kabinet-Rutte zijn afspraken vastgelegd over een hardere aanpak van dierenmishandeling. Een deel daarvan is nagekomen: er is nu een speciaal meldnummer, het OM heeft het strafvorderingsbeleid aangepast en er zijn dierenpolitie mensen opgeleid en aangesteld. De eerste lichting van de dierenpolitie bestaat uit agenten in de basispolitiezorg, die 'direct op straat bezig zijn met het optreden tegen dierenleed'. Formeler uitgedrukt: de dierenpolitie moet in de praktijk optreden tegen dierenmishandeling (artikel 36 (lid 1) Gezondheids- en welzijnswet voor dieren); dierenverwaarlozing (artikel 37 Gwvd); het overtrekken van het verbod op seks met dieren en het verbod op dierenporno (artikel 254 respectievelijk 254a Sr); stroperij (Flora- en faunawet en Visserijwet); het doden of mishandelen van dieren van een ander (art. 350, lid 2, Sr) en het op een mens aanhitsen van een dier (artikel 425 Sr (lid 1)).

Welke normen liggen ten grondslag aan de wettelijke bescherming van dieren in Nederland?

Deze artikelen uit vier verschillende wetten hebben als gemeenschappelijk element dat ze bepaalde handelingen met of jegens (alle of bepaalde) dieren verbieden, die kennelijk iets met 'de straat' te maken hebben. Nog afgezien van het feit dat veel mishandeling, seks en stroperij zich niet op straat afspeelt, is het rijtje artikelen vrij selectief en zijn de normen die eraan ten grondslag liggen nogal divers. Zeker de helft van de artikelen is niet opgesteld om dieren te beschermen.

Deze interessante situatie vraagt om een nadere beschouwing. Ik begin met een voorbeeld.

Pinksterdag bruut verstoord

De Tweede Pinksterdag van een boerengezin in Westwoud werd bruut verstoord toen een koe in het weiland aan de Oudijk werd doodgeschoten. Na een harde knal renden koeien weg – maar één koe bleef liggen; ze was op slag dood. In een filmpje geven de boer, zijn vrouw en hun zoon treffend commentaar. Ze zijn geschrokken en kwaad. Je weet dat een koe een keer doodgaat, maar dit beest kon er niks aan doen. De andere koeien gingen om het dode dier heen staan en waren erg van slag. Vanuit de boer gezien is het een vorm van kapitaalvernietiging.

Dierenleed in de wei ...

Stel dat het OM de ouders weet op te sporen, wat zal er dan ten laste worden gelegd? Ik denk: overtreding van artikel 350, lid 2, Sr. De ouders hebben, vermoedelijk opzettelijk en wederrechtelijk, een dier dat aan een ander toebehoort gedood en in zekere zin onbruikbaar gemaakt. Deze overtreding lijkt te passen in de omschrijving van het basisdelict 'Doden dier' (5.30.03) van de nieuwe *Richtlijn voor strafvordering vernieling*, waar ik in *Dier & Milieu* 2011/6 over schreef. Art. 350 Sr verbiedt 'zaaksbe-

schadiging', beschadiging of vernieling van andersmans eigendom; een dier wordt (nog) beschouwd als een zaak.

Het zomaar doden van een dier is op grond van de *Gezondheids- en welzijnswet voor dieren* niet verboden. Artikel 43 is nooit in werking getreden. Artikel 2.10, eerste lid, van de *Wet dieren* moet hier verandering in brengen, maar op de conceptlijst van aangewezen soorten staan vooralsnog alleen ganzen, honden en katten.

Artikel 36, lid 1, Gwwd is niet van toepassing omdat bij de koe geen pijn of letsel is veroorzaakt en haar gezondheid noch haar welzijn is benadeeld – ze was op slag dood. In dit opzicht heeft de rechtspraak duidelijkheid verschaft. Dat de andere koeien van slag waren legt geen gewicht in de schaal.

... in de stal, in de slachterij

De meeste koeien behoren tot de landbouwhuisdieren of productiedieren en ze moeten als zodanig volgens bepaalde, overwegend in EU-verband opgestelde regels behandeld worden. De houder moet elk individueel dier een zekere mate van *welzijn* garanderen. Koeien die veel in de wei verblijven moeten daar beschutting hebben tegen slechte weersomstandigheden, in de stal moeten de dieren worden verzorgd door voldoende, vakbekwame mensen. Er moet een 'ziekenboeg' zijn en er worden eisen gesteld aan het stalklimaat, aan de voeding enzovoort (Besluit welzijn productiedieren). Voor kalveren gelden deels andere regels (Kalverenbesluit).

Als een houder deze regels overtreedt, moet de opsteller van de tenlastelegging de *Wet op de economische delicten* (WED) erbij pakken. Als de overtreding al wordt vastgesteld, want waar de beschieting van die ene koe in het openbaar plaatsvond (op klaarlichte Pinksterdag), speelt benadeling van het welzijn van de in grote aantallen gehouden landbouwhuisdieren zich meestal af achter de deuren van de stal.

En wat bedoelt die boer eigenlijk als hij zegt "Je weet dat een koe een keer doodgaat"? Sterft de doorsnee koe een natuurlijke dood? Wordt ze na een lang en gelukkig leven geëuthanaseerd? Nee, ze gaat dood door een menselijke handeling die absoluut toegestaan is – zolang je maar volgens de regels slacht. En daar kan die koe ook echt helemaal niks aan doen... Het toezicht op de naleving van al deze wettelijke regels voor landbouwhuisdieren en de opsporing van overtredingen daarvan is een basistaak van de NVWA. Het 'lijstje van de NVWA' is aanmerkelijk langer dan dat van de dierenpolitie. In plaats van koeien en kalveren kan je ook lezen: legkippen, vleeskuikens, vleeskalkoenen, konijnen, varkens, En op dat lijstje staan bovendien de handelingen die voor de PVV aanleiding vormden om de dierenpo-

litie in het leven te roepen, namelijk allerlei hufterigheden en wantoestanden bij veetransporten en in slachthuizen.

Welzijn is in deze context het trefwoord. Dit begrip wordt meestal ingevuld met behulp van de vijf vrijheden (o.a. vrijheid van honger en dorst, van angst, vrijheid om natuurlijk gedrag te vertonen) – door Ronald Hoen in *Dier & Milieu* 2011/6 zo mooi 'de universele rechten voor het dier' genoemd. Wat je ook kan zeggen over de beperkte bescherming die deze regels bieden (het gaat in Europees economisch verband per definitie om minimumnormen), ze zijn opgesteld met de bedoeling om dieren te beschermen tegen de dagelijkse risico's die hun leven als productiedier met zich meebrengt en ze zijn voor voortdurende verbetering vatbaar.

De meeste koeien behoren tot de landbouwhuisdieren of productiedieren.

Koeien die veel in de wei verblijven moeten daar beschutting hebben tegen slechte weersomstandigheden.

De dierenpolitie treedt ook op tegen stroperij.

Is de wetgeving toereikend?

De vraag waar de redactie eigenlijk een antwoord op wilde horen, namelijk of de Nederlandse wetgeving ter bescherming van dieren toereikend is of dat er iets moet veranderen, is zeer actueel. Een van de voornaamste bezwaren tegen de nieuwe (nog niet in werking getreden) *Wet dieren* is, dat de huidige wetgeving en dan met name de Gwwd nooit officieel is geëvalueerd. Hoe weet je dan of er iets moet veranderen en zo ja, wat?

De vraag is in algemene zin echter niet eenvoudig te beantwoorden. Je moet steeds bedenken over welke dieren je het hebt, over welke vormen van menselijk gedrag – en op het niveau van de normen, de ethische beginselen, wordt het helemaal ingewikkeld.

Je zou om te beginnen een overzicht kunnen maken van alle tweedelingen en andere onderverdelingen in de wetgeving – en het gebrek aan interne afstemming.

De dieren zelf worden meestal onderverdeeld in een paar grote groepen: landbouwhuisdieren, gezelschapsdieren, optredende en anderszins werkende dieren en proefdieren – tezamen de 'gehouden' dieren – en in het wild levende dieren (waarvan sommige soorten in de aparte categorie 'schadelijk' vallen). Deze tweedeling laat veel ruimte voor uitzondering en overlap, maar dieren in de eerste hoofdgroep worden in principe als individu beschermd, dieren in de tweede hoofdgroep als soort of populatie. Hoewel de dierenpolitie optreedt tegen stroperij heb ik fauna en vissen in dit stukje schromelijk verwaarloosd – ik beperk me hier verder ook tot gehouden dieren.

Grofweg kan je twee sporen van wettelijke dierenbescherming terugvolgen: een nationaal spoor, dat tot ver in de vorige eeuw uitsluitend via het Wetboek van Strafrecht liep en nu nog via het commune strafrecht loopt, en een recenter Europees spoor

waarvoor werd aangeknoopt bij het economisch strafrecht. De ongewenste handelingen zijn uit te zetten op een schaal van zware mishandeling tot geringe benadeling van welzijn. Waar mishandeling een begrip van 'de straat' is, probeert men (het ontbreken van) welzijn wetenschappelijk vast te stellen.

In de wetgeving zoals die nu van kracht is en in de *Wet dieren* worden ten slotte verschillende normatieve beginselen gehanteerd, redenen gegeven waarom we dieren moeten beschermen. In artikel 13 van het *Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie* lezen we dat de Unie en de lidstaten bij het formuleren en uitvoeren van het beleid van de Unie op het gebied van landbouw, visserij, vervoer, interne markt en onderzoek, technologische ontwikkeling en de ruimte ten volle rekening houden met hetgeen vereist is voor het welzijn van dieren als *wezens met gevoel*.

In Nederland kennen we het begrip 'intrinsieke waarde'. Onder erkenning van de intrinsieke waarde wordt blijkens art. 1.3, lid 2 van de *Wet dieren* verstaan: erkenning van de eigenwaarde van dieren, zijnde wezens met gevoel.

Deze begrippen (en er zijn er nog meer in omloop) zijn niet allemaal echt duidelijk en hun onderlinge samenhang (hebben dieren 'zonder gevoel' wel of geen intrinsieke waarde?) is niet expliciet uitgewerkt – dat zie je ook in de jurisprudentie keer op keer terug.

De vraag of deze beginselen toereikend zijn of dat dieren misschien een andere juridische status zouden moeten krijgen (die van geen zaak of zelfs rechtssubject) voert hier te ver. In de debatten over de dierenpolitie is die vraag bij mijn weten niet gesteld. 'Dierenleed' is geen wettelijk begrip. Maar uiteindelijk zijn er nu enerzijds normen die de dieren zelf en hun belang in een door mensen gedomineerde wereld als uitgangspunt nemen, en anderzijds normen waarin de mens de hoofdrol speelt.

De straat en de vele wegen

De artikelen 254 en 254a zijn te vinden onder de misdrijven tegen de zeden; art. 350 verbiedt zoals

Misstanden komen overal voor.
(foto: archief)

Dierenleed is een aansprekend begrip en een hardere aanpak van dierenmishandeling is een loffelijk streven, maar het is op z'n best een van vele wegen die leiden naar een betere bescherming van dieren. Als je weet welke dieren je om welke redenen eigenlijk tegen wie of wat wilt beschermen, kan je bepalen wat de beste manier is om dat doel te bereiken.

'Dierenleed' is geen wettelijk begrip. (foto: archief)

gezegd zaaksbeschadiging; art. 425 valt onder de overtredingen betreffende de algemene veiligheid van personen en goederen. De vrees van veel Kamerleden, dat aandacht voor dieren ten koste gaat van aandacht voor mensen, doet dan ook een beetje vreemd aan. In een typische, recente zaak over kinderporno en dierenporno – kennelijk een gangbare combinatie – komen de dieren in het oordeel van de rechtbank niet eens voor (Rechtbank Utrecht 4 juni 2012, LJN: BW8244). "Kinderporno is bijzonder ongewenst en verwerpelijk, met name omdat bij de vervaardiging ervan kinderen seksueel misbruikt en geëxploiteerd worden. Verdachte moet mede verantwoordelijk worden gehouden voor genoemd seksueel misbruik van kinderen, omdat hij, door kinderporno te downloaden, heeft bijgedragen aan de instandhouding van de vraag ernaar" – ongetwijfeld, maar waarom is dierenporno dan strafbaar gesteld?

Ook bij dierenmishandeling wordt telkens gewezen op de relatie met mishandeling van kinderen of andere menselijke gezinsleden, juist als argument om alert te zijn op dierenmishandeling.

Om nog even terug te komen op de koe uit Westwoud: je kan zo'n incident zeker melden aan de dierenpolitie, en die kan ook optreden, maar met de koe zelf heeft dat weinig te maken. Als je in de casus van de koe al slachtoffers kunt aanwijzen, zijn dat de boer en menselijke gevoelens. De ouders hebben iets gedaan wat bij de meeste mensen tot afschuw of woede leidt. Als ze ooit voor de rechter komen zal die ook vast opmerken dat dit misdrijf het boerengezin, toevallige voorbijgangers en misschien tv-kijkers heeft geschokt; dat kan ook meewegen in de bepaling van de straf.

Via wetgeving en handhaving, via voorlichting of via boodschappenlijstjes – de mogelijkheden zijn opwekkend talrijk. De dierenpolitie moet blijven bestaan, maar het debat over dierenleed is daarmee nog lang niet afgesloten.

Tekst: Noor Evertsen

De dierenpolitie moet blijven bestaan, maar het debat over dierenleed is daarmee nog lang niet afgesloten.

De groene wetgeving (Flora- en faunawet) toegelicht

Aflevering 20: de uitoefening van de jacht – jachtmiddelen – geweren

(deel 7 – munitie)

Kogelpatronen van een kaliber .22 inch of 5,58 mm zijn alleen toegestaan bij de jacht op houtduif of konijn. (foto: H. Peeters)

Vorige aflevering

In Dier en Milieu nummer 2 (april 2012) stonden we stil bij de Wet wapens en munitie. We zagen kort de begripsomschrijving van munitie, verbodsbe- palingen en vrijstellingen, alsmede de verbinding met de Flora- en faunawet, daar waar het gaat om het voorhanden hebben, dragen en gebruik van geweren en munitie voor jacht, beheer en scha- debestrijding. Jachtaktehouders mogen onder voorwaarden patronen herladen. Lood- en zinkha- gelpatronen zijn verboden voor de kleiduivenschiet- sport en loodhagelpatronen zijn verboden voor jacht, beheer en schadebestrijding. Voor het vervoer van jachtwapens naar het buitenland voor de jacht aldaar is een Europese Vuurwapenpas of consent vereist. Voor luchtdrukwapens is geen Europese Vuurwapenpas mogelijk.

Reactie van lezer

Piet Brandhorst, milieucoördinator Politie Flevoland, reageerde via de e-mail op aflevering 18 in Dier en Milieu 2012/1 o.a. over 'geluiddempers'. Met dank aan Piet Brandhorst vat ik hier zijn informatie samen. De beheerders in de Oostvaardersplassen hebben een ontheffing om met gebruik van geluiddem- pers de beesten in dat gebied te doden. Dat wordt regelmatig gedaan wanneer blijkt dat de dieren zo verzwakt zijn door ouderdom, ziekte of voedseltekort, dat zij uit hun lijden moeten worden verlost. Een van de redenen om deze ontheffing aan te vragen was het voorkomen van de schrikreactie bij de overige dieren. De dieren lopen daar meestal in (grotere) groepen.

Deze aflevering

In deze aflevering vervolgen we de bespreking van de jachtmiddelen en dan met name: jachtmunitie en de daaraan gestelde eisen. De wetgever heeft munitie niet genoemd in de opsomming van de jachtmiddelen in artikel 50 lid 1 Flora- en faunawet, maar wel in lid 2.

Artikel 50 Flora- en faunawet

Omdat we in Dier en Milieu 2011/3 zijn begonnen met het bespreken van de jachtmiddelen en het

tot nu toe alleen over geweren en munitie hebben gehad is het goed om het geheugen even op te frissen ten aanzien van de tekst van artikel 50 lid 1 Flora- en faunawet. Daar vinden we immers de 'tot jagen geoorloofde middelen'. Het Jachtbesluit is o.a. daarvan een nadere uitwerking. Wat zijn de 'tot jagen geoorloofde middelen'?

- Geweren.
- Honden, niet zijnde lange honden.
- Gefokte jachtvogels, te weten slechtvalken en haviken.
- Geregistreerde eendenkooien, als bedoeld in artikel 56.
- Lokeenden of lokduiven, mits niet blind of verminkt.
- Fretten.
- Buidels.

En (jacht)munitie?

Wat valt op in de tekst van artikel 50 lid 1 Flora- en faunawet? Munitie wordt daar niet genoemd. In artikel 50 lid 2 Flora- en faunawet lezen we: 'Bij algemene maatregel van bestuur kan het gebruik van de in het eerste lid genoemde middelen worden uitgesloten of beperkt. Daarbij kunnen tevens regels worden gesteld betreffende de eisen waaraan die middelen dienen te voldoen, alsmede betreffende het gebruik van munitie, waarbij ook rekening kan worden gehouden met belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.' We zagen dat deze algemene maatregel van bestuur o.a. het Jachtbesluit is (zie aanhef van het Jachtbesluit). In artikel 13 Jachtbesluit vinden we

Voor het vervoer van jachtwapens naar het buitenland voor de jacht aldaar is een Europese Vuurwapenpas of consent vereist.

o.a. regels over munitie. We vinden ze ook in artikel 7 en 11 Besluit beheer en schadebestrijding dieren.

Regels Jachtbesluit

De Nota van Toelichting bij het Jachtbesluit biedt geen uitgebreide uitleg over de eisen die het Jachtbesluit stelt aan jachtmunitie. In de Nota van Toelichting wordt verwezen naar de Europese regelgeving. Denk hierbij aan de Vogelrichtlijn en de Benelux beschikking geweren en munitie (zie o.a. Dier en Milieu 2011/6). Het Jachtbesluit stelt eisen aan geweren en munitie die gebruikt worden voor de jacht en daarom spreekt het Jachtbesluit over 'jagen' en 'wildsoorten'.

Wildsoorten

De wildsoorten, genoemd in artikel 32 lid 1 Flora- en faunawet worden in artikel 22 Jachtbesluit onderverdeeld in:

- Grof wild: nihil.
- Klein wild: haas, fazant en patrijs.
- Waterwild: wilde eend.
- Overig wild: houtduif en konijn.

Bij het jagen op haas, fazant, patrijs, wilde eend, houtduif en konijn (dus alle wildsoorten!) wordt slechts gebruik gemaakt van hagelpatronen waarvan de korrelgrootte van de hagel een doorsnede van max. 3,5 mm heeft, artikel 13 lid 1a en 1b Jachtbesluit. Kogelpatronen van een kaliber .22 inch of 5,58 mm zijn alleen toegestaan bij de jacht op houtduif of konijn, artikel 13 lid 1b Jachtbesluit.

Dat is een verschil met de 'oude' Jachtwet. Onder de Jachtwet mocht de houtduif of het konijn (beiden overig wild) met een hagelkorrel van max. 4 mm worden geschoten. Toen viel de vos en de verwilderde kat nog onder de begripsomschrijving van artikel 2 lid 1d Jachtwet 'overige wild' waarvoor een grovere hagelkorrel nodig was. In de praktijk bleek echter dat ook voor de vos en de verwilderde kat vaak hagel met een korrelgrootte van 3,5 mm werd gebruikt (Nota van Toelichting). Nu geldt dus voor

Waterwild: Wilde eend.

alle wildsoorten (en ook voor het Besluit beheer en schadebestrijding dieren) hetzelfde hagelkaliber: max. 3,5 mm. Zie voor de toelichting op kalibers van hagel- en kogelgeweren de bespreking in Dier en Milieu 2011/3. Loodhagelpatronen zijn voor de jacht, beheer en schadebestrijding verboden, zie Dier en Milieu 2012/2.

Om in het veld een effectieve controle van jachttakhouders te doen moet de controlerende ambtenaar o.a. dus ook kunnen zien wat het kaliber van de patroon is cq wat de korrelgrootte van de hagelpatroon is. Dat vereist kennis van zaken en daar heeft de jager ook recht op!

Tekst: J.H. (Henri) Madern, Politie Hollands Midden, tel.06-55823185.
henri.madern@hollands-midden.politie.nl

*In de Oostvaardersplassen lopen de dieren meestal in (grotere) groepen.
(foto: E. Kats)*

Vrouwen en
mannen van de
Dierenpolitie

Afspraak is afspraak! Of toch niet?

Erwin Kuper

De bedoeling is dat gemaakte afspraken ook worden nagekomen. Maar voor sommige mensen is het nakomen van afspraken net zo zeldzaam als het winnen van de jackpot. In de volgende zaak stelt dierenagent Erwin Kuper tevergeefs zijn geduld op de proef.

“Begin februari kreeg ik een 144-melding dat er in Emmer Compasuum een verwaarloosde mechelse herder in een kennel naast een boerderij zou zitten. De hond zou dag en nacht in deze kennel zitten. Ik ben daar samen met collega-dierenagent Jan Overbeek naar toe gegaan. Wij zagen toen een uit allerlei metalen delen opgebouwde kennel waarin een sterk vermagerde mechelse herder zat. De hond deed vanaf het moment dat wij hem zagen niets anders dan heel hard rondjes lopen door de kennel en rondjes draaien om zijn eigen as. De kennel was erg vervuild door de vele uitwerpselen. Omdat de bewoner niet thuis was, is mijn collega Jan Overbeek een week later met een LID-inspecteur naar het adres gegaan. De aanwezige bewoonster verklaarde dat hond Rex 8 jaar was en dat hij zo mager was omdat hij vorig jaar een egel zou hebben gepakt.

Ook vertelde de vrouw dat zij al langere tijd niet met de hond bij de dierenarts was geweest. De vrouw werd twee weken de tijd gegeven om met Rex naar

Mechelse herder

een dierenarts te gaan om hem deskundig te laten beoordelen en te behandelen."

Lucky Dog

Na twee weken waren wij er weer om te controleren of de vrouw zich aan de afspraken had gehouden en of de toestand van Rex was verbeterd. De toestand van de hond was ongewijzigd. De vrouw verklaarde niet naar de dierenarts geweest te zijn, maar wel ander voer voor Rex te hebben gekocht. De vrouw liet ons een nieuwe, nog afgesloten zak hondenvoer van het merk "Lucky Dog" zien. Omdat ons wel duidelijk was dat Rex op deze manier geen lucky dog zou worden, hebben we de vrouw de wacht aangezegd. We hebben haar toen nog een laatste kans gegeven om aan de eerder gemaakte afspraken te voldoen. Zij kreeg van ons nog één dag om een bezoek aan de dierenarts te brengen. De volgende dag kreeg ik zowaar bericht van een medewerker van de dierenambulance Zuid Oost Drenthe, dat hij in opdracht van de vrouw met haar en Rex naar de dierenarts was geweest. Rex was onderzocht door de dierenarts en er was vastgesteld dat de hond maar 17,4 kilogram woog, terwijl een reu van zijn formaat tenminste 30 kilogram zou moeten wegen. Rex was veel te mager, zijn heupbeenderen staken uit, zijn ribben waren te tellen en zijn ruggengraat was te duidelijk voelbaar. Het advies van de dierenarts was dat Rex voldoende voer zou moeten krijgen van een goed merk. Tevens zou er dagelijks met hem gewandeld en leuke dingen gedaan moeten worden. Als dit niet zou gebeuren zou Rex beter af zijn wanneer hij herplaatst zou worden."

Nieuwe afspraken

"Naar aanleiding hiervan zijn wij diezelfde dag nog naar de vrouw gegaan. Inmiddels was dit de vierde keer. Weer was ze niet thuis en weer zat Rex in dezelfde smerige kennel onder dezelfde erbarmelijke omstandigheden. Ik geloof dat ik die dag wel tien keer heb geprobeerd telefonisch contact te krijgen. Uiteindelijk kreeg ik de vrouw aan de lijn en ze vertelde dat ze niet thuis was geweest omdat ze nieuw voer voor Rex had gekocht. We zijn direct weer naar haar toe te gaan om dat te controleren en nieuwe afspraken te maken. We vroegen haar om ons het nieuw gekochte voer te laten zien. Wederom liet ze ons een ongeopende zak "Lucky Dog" zien. Kennelijk had Rex minstens twee dagen geen hondenbrokken gekregen. Het was ons toen duidelijk dat het erg onwaarschijnlijk was dat de vrouw beter voor haar hond zou gaan zorgen. Toch maakten we met haar een nieuwe afspraak; ze zou over uiterlijk twee weken weer met Rex naar de dierenarts gaan om vast te stellen of het beter met de gezondheid van Rex ging. Tevens werd haar opnieuw verteld dat naar aanleiding van die uitkomst zou worden over-

wogen of de hond bij haar vandaan werd gehaald. Deze afspraken heb ik op papier gezet en de volgende dag in een brief aan haar overhandigd."

Zesde bezoek

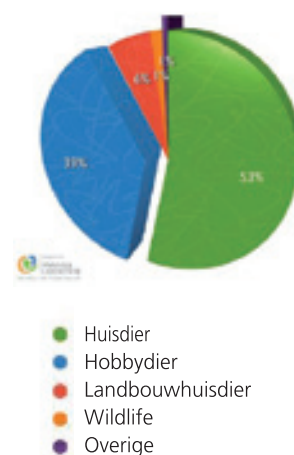
"Op donderdag 15 maart 2012 zijn wij voor de laatste keer bij de vrouw langs gegaan. De vrouw was niet naar de dierenarts geweest en er waren geen noemenswaardige verbeteringen in de situatie van Rex opgetreden. We hebben toen een inspecteur van de LID en een dierenarts ter plaatse laten komen. De dierenarts stelde vast dat de situatie van Rex de afgelopen periode onvoldoende was verbeterd en dat het onwenselijk was dat Rex op deze locatie zou blijven. Rex werd daarop door de LID-inspecteur bestuursrechtelijk in beslag genomen en bij een opslaghouders ondergebracht. De vrouw heeft vrijwillig afstand van Rex gedaan."

Een enthousiaste dierenagent

Voordat Erwin bij de politie terecht kwam was hij planner bij een vervoersbedrijf. Van die ervaring wordt in 3Noord nu handig gebruik gemaakt, want Erwin zorgt er voor dat er in alle drie regio's een continue bezetting is van de dierenpolitie. Erwin is vegetariër, niet alleen vanwege het dierenleed, maar ook vanwege het milieu. Vlees is namelijk het meest milieubelastende onderdeel van ons voedselpakket. "Ik heb wat met cijfers, dus naast de planning houd ik ook het aantal meldingen en afhandelingen bij. In Noord-Nederland zijn we in november 2011 gestart met de dierenpolitie. Wij, de 12 noordelijke dierenagenten, zijn met veel enthousiasme aan het werk om het dierenwelzijn naar een hoger niveau te brengen. Sinds het begin van onze werkzaamheden in Noord-Nederland zijn er via het meldnummer 144 ongeveer 600 meldingen geregistreerd en afgehandeld. Tevens zijn er via netwerkpartners en collega's ook ongeveer 600 meldingen binnengekomen. Bij een groot aantal van deze meldingen is door ons ernstig dierenleed aangetroffen. Je kunt je afvragen wat er voorheen met deze meldingen gebeurde. Het afhandelen van de meldingen met betrekking tot het dierenwelzijn is niet te vergelijken met de reguliere meldingen die bij de politie binnenkomen. Veel meldingen met betrekking tot dierenwelzijn en bijbehorende wetgeving zijn te complex om op snelle wijze te kunnen worden afgehandeld. Zoals uit het geval met Rex wel blijkt, zijn tijdrovende hercontroles een belangrijk en onmisbaar onderdeel van ons werk. Dit is haast niet uit te voeren binnen het normale politiewerk. Ik hoop dat het ons gegund wordt deze controles blijvend uit te voeren binnen een fulltime functie."

Tekst: M. Pol

Foto's: politie Fryslân

Eerste ervaringen Dierenpolitie Oost-Brabant

In de nieuw te vormen regio Oost-Brabant zijn op 1 januari 2012 9 dierenagenten gepassioneerd gestart met hun werkzaamheden. Zij hebben de resultaten van hun inzet over de eerste maanden op papier gezet. Dit geeft een mooi beeld van de werkzaamheden van de collega's. In dit artikel worden een aantal van die ervaringen gedeeld.

Een 144 melding brengt de dierenagent in een ernstig vervuilde woning, waar niet alleen dieren maar ook kinderen onder erbarmelijke omstandigheden verbleven. De buurtbrigadier en de dierenagent hebben samen geregeld dat de kinderen elders zijn opgevangen en de dieren verzorgd.

De dierenagenten zijn opgenomen binnen de formatie van de teams als 100 % vrijgesteld taakaccent. Er wordt nauw samengewerkt met elkaar, de hondengeleiders en de wijkagent. Voor uniformiteit en informatieuitwisseling werd een startbijeenkomst belegd en vindt er tweewekelijks overleg plaats. De aandacht richt zich daarbij vooral op de opbouw van het netwerk, de afstemming met het OM, kennisverwerving en het van elkaar leren. De werkafspraken werden vastgelegd in een document "werkwijze dierenpolitie". Met alle ketenpartners in het werkgebied (LID, NVWA, de Dierenbescherming, Asiels, het handhavingsteam buitengebied, 144 en gemeenten) zijn werkafspraken gemaakt. Met name vanuit de NVWA en de LID werd geïnvesteerd in kennisoverdracht. Door de LID werd zelfs een 7/24 piketdienst ingesteld om de dierenpolitie te ondersteunen. Ook het bureau expertise dierenpolitie (KLPD) daagt zorg voor kennisverrijking en advies.

In Elshout was een illegale hondenfokkerij ontdekt. Samen met de LID werd PV opgemaakt. In samenspraak met de BOA's van de gemeente werden de vergunningen getoetst. Dit leidde o.a. tot de aanpak van illegale bouwsels op het terrein.

De ketenpartners constateren dat de aandacht voor dierenwelzijn, met de komst van de dierenpolitie, is versterkt. Informatie wordt ontsloten en gezamenlijke controles bieden een hoger rendement in de toepassing van (dwang)middelen, bestuurlijk of strafrechtelijk. Daarnaast fungeert de dierenagent als schakel naar het team en zij brengen urgente gevallen onder de

aandacht van teamleden vanuit hun signaalfunctie. Een bijeenkomst met en enquête onder de DP-collega's leverde een mooi beeld op van de ervaringen van de startperiode. Hieronder volgt een greep uit deze ervaringen. Het werk als dierenagent wordt als zinvol, uitdagend en leuk ervaren. De samenwerking met partners (mn. LID, NVWA en RMT) is goed. Er is sprake van een prima samenwerking en informatieuitwisseling met de blauwe teams. Deze is sterker op de plaatsen waar de dierenagenten ook fysiek gehuisvest zijn. De onderlinge samenwerking is goed en de regionale kaders en afspraken zijn helder en worden goed nagekomen.

In het begin hadden de collega's even het gevoel dat zaken soms "bevochten" moesten worden. Alhoewel de uitrusting nog niet geheel op peil is, was het met de kleding snel geregeld. Aan persoonlijke uitrusting en het vervoer moet nog wel iets gebeuren. De huidige impasse (na de val van het kabinet) levert wel de nodige onzekerheid op binnen de groep. De bekendheid van DP binnen de regio is het grootst als er binnen het eigen team een dierenagent actief is. Door de vele 144-meldingen ontbreekt het soms aan tijd voor onderzoek en proactief werk.

Sint Oedenrode – Een paard lag in de vrieskou en kon niet zelfstandig opstaan. Een collega alarmeerde een dierenarts. De darmproblemen waren het dier waarschijnlijk niet fataal geworden, de extreme kou mogelijk wel.....

Tussenbalans: Voor de dierenpolitie zit de pioniersfase er op. Haar lot ligt nu in handen van de politiek. De resultaten van deze eerste periode rechtvaardigen, met name in het landelijke gebied vrijgestelde dierenagenten. De collega's OB kregen 589 meldingen, daarvan zijn er 27 afgedaan met een pv, 10 zaken zijn bestuurlijk afgedaan en 24 nog in onderzoek. 50% van de meldingen kwam van '144 red een dier'. Opvallend is de toename van meldingen van collega's. Accent van de werkzaamheden lag op afhandelen van meldingen, met soms een strafrechtelijk vervolg. Er werden een groot aantal "afspraken op locatie" gemaakt en geparticipeerd in onderzoeken op het gebied van stroperij of illegale handel in jonge honden.

Tekst: politieregio Oost-Brabant

Artikelen, bij overtreding van Strafrecht

Art. 254 Wetboek van Strafrecht (verbod op seks met dieren)

Hij die ontuchtige handelingen pleegt met een dier wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en zes maanden of geldboete van de vierde categorie.

Art. 254a WvSr (verbod op dierenporno)

1. Met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie wordt gestraft degene die een afbeelding – of een gegevensdrager, bevattende een afbeelding – van een ontuchtige handeling, waarbij een mens en een dier zijn betrokken of schijnbaar zijn betrokken, verspreidt, openlijk tentoonstelt, vervaardigt, invoert, doorvoert, uitvoert of in bezit heeft.
2. Met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de vierde categorie wordt gestraft degene die van het plegen van een van de misdrijven, omschreven in het eerste lid, een beroep of een gewoonte maakt.

Art. 350 WvSr (het doen of mishandelen van dieren van een ander)

1. Hij die opzettelijk en wederrechtelijk enig goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort, vernielt, beschadigt, onbruikbaar maakt of wegmaakt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.]
2. Gelijke straf wordt toegepast op hem die opzettelijk en wederrechtelijk een dier dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort, doodt, beschadigt, onbruikbaar maakt of wegmaakt.

Controle blijft noodzakelijk

Artikel 425 WvSr (het op een mens aanhitsen van een dier)

Met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie wordt gestraft:
1°. hij die een dier op een mens aanhitst of een onder zijn hoede staand dier, wanneer het een mens aanvalt, niet terughoudt;
2°. hij die geen voldoende zorg draagt voor het onschadelijk houden van een onder zijn hoede staand gevaarlijk dier.]

Het complete overzicht staat op onze site

De ketenpartners constateren dat de aandacht voor dierenwelzijn, met de komst van de dierenpolitie, is versterkt.

Ja, ik meld mij aan en steun daarmee de vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming

- Ik word Lid en ontvang als premie het boek "Vogels en de wet" gratis*
(*zolang de voorraad strekt)
- Donateur en ontvang als premie het boek "Vogels en de wet" gratis*
(*zolang de voorraad strekt)
- Ik machtig PDM tot afschrijving van mijn contributie/donatie van giro/bankrekening (minimaal € 25,00 per jaar)
- Stuur mij voor mijn betaling een acceptgiro,
- Dhr. Mevr.

Naam:

Adres:

Postcode: Plaats:

Werkzaam bij:

Geb. datum: Handtekening

Stuur bovenstaande aanmelding naar het secretariaat. (zie pagina 2)

Dierverwaarlozing toen (1993) en nu (2011/2012)

Wat is er veranderd in al die jaren?

Al vanaf het prille begin van mijn loopbaan, heb ik (Loes) me bezig gehouden met dierverwaarlozing. Bij mijn eerste zaak, was ik net twee weken in dienst bij de politie in Schoonhoven.

Toen

Op 6 augustus 1993 zag ik aan de Oudelandseweg in Ouderkerk aan den IJssel een paard staan, dat alle vier de benen op een vierkante meter had geplaatst. Ik zag dat dit paard zijn benen om de beurt optilde. Op zich iets wat niet klopt met het beeld wat je hebt van een gezond paard. Daarnaast was het dier erg mager en het leek mij gezien de stand van de benen een hoefbevangen paard, dat ernstige pijn leed.

Met deze informatie nam ik contact op met de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming Dhr. Duyzer. Hij nam contact op met W. Van Abcoude van de Dienst Levende Have Politie.

Van Abcoude had nog nooit zo'n ernstig verwaarloosd paard gezien. Het hoofd van de Dienst Levende Have Geertsema belde rechtstreeks met de plaatsvervangend Districtschef Geijtenbeek en vond dat met het paard, met of zonder medewerking van een dierenarts, iets moest gebeuren. De OVJ werd gebeld en deze stelde voor dat de eigenaar mee zou werken om eventueel afstand te doen van het paard. Als de eigenaar geen afstand van het paard wilde doen, dan zou het strafrechtelijk in beslag genomen worden. De eigenaar wilde geen afstand doen van zijn paard.

Het paard werd in beslag genomen en ging moeizaam de trailer in naar de Stichting Dierenhospitaal en Ambulancedienst Den Haag e.o. Zij waren op dat moment opslaghouder en er werd een deponeeringsformulier PVC (provinciale voedsel commissaris) ingevuld.

Het paard werd van alle zijden gefotografeerd en door een dierenarts bekeken. Het paard had moeite om op de been te blijven, was ernstig vermagerd en was de nodige verzorging onthouden. Het paard (vijftien jaar oud) is op stal gezet met een natte zanderige bodem en heeft pijnstillers gekregen. Dit dier heeft twee maanden de tijd gekregen om een beetje op te knappen. Na twee maanden is het dier opnieuw onderzocht door dit keer een andere

dierenarts om de objectiviteit te waarborgen. Deze dierenarts kwam tot de volgende conclusie: Het dier was aan alle vier benen hoefbevangen, had zeer veel moeite met lopen en was als gevolg van de hevige pijnen enorm afgevallen. De kans op genezing was zeer klein en de huidige status was een kwelling voor het dier. Het dier is uiteindelijk uit zijn lijden verlost middels euthanasie en er is uiteraard Proces-verbaal opgemaakt ter zake dierenkwelling artikel 455 lid 1 Wetboek van Strafrecht. De eigenaar van het paard heeft een geldboete gekregen van vijfhonderd gulden.

Nu

Via het inmiddels opgebouwde netwerk komt er eind 2011 een melding binnen bij het Regionaal Milieuteam van de politie in Apeldoorn waar ik, Loes, inmiddels werkzaam ben. Deze melding betreft ernstige verwaarlozing van een viertal paarden. Ze staan in het buitengebied van Apeldoorn in een weiland waarop nagenoeg geen gras meer staat. De paarden zijn inmiddels al flink vermagerd.

Sinds een week is de Dierenpolitie actief en dit is een mooie kans om samen op pad te gaan. We rijden naar het buitengebied en treffen inderdaad vier magere paarden aan. Een buurtonderzoek levert niets op, niemand heeft recent gezien, dat de paarden worden gevoerd. Een buurman biedt aan om bij hem water te halen. Met het fototoestel in de aanslag wordt het water in de ton gegoten. We zien dat de paarden direct met hun snuit in de waterbak duiken.

De nodige verzorging onthouden. (foto: archief)

De mate van verwaarlozing wordt in een rapport aangegeven met de conditiescore die loopt van 1 tot 5.

De Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming, inspecteur W. Wannyn komt op ons verzoek ter plaatse. De paarden zijn voorzien van een chip en daarmee is het mogelijk om de eigenaar te traceren. We spreken af om een week later opnieuw te komen, zodat de eigenaar de mogelijkheid heeft om zijn paarden de nodige verzorging te geven. Wij kunnen dan zien of de paarden in conditie vooruit gaan of achteruit. Dit verschil kan als bewijs dienen, het maken van foto's van de conditie van de paarden is dan erg belangrijk.

Tijdens de week let de Dierenpolitie erop of de paarden beschikking hebben over schoon drinkwater. Na een week is duidelijk dat de eigenaar zijn verantwoordelijk niet neemt. De plaatselijke dierenarts komt ter plaatse en bekijkt de gezondheid van de dieren. Hij ziet dat de paarden zeer mager zijn en komt tot de conclusie dat deze paarden de nodige verzorging is onthouden. De mate van verwaarlozing wordt in een rapport aangegeven met de conditiescore die loopt van 1 tot 5.

De dieren worden **bestuurlijk** in beslag genomen door de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) en dat gaat als volgt: Op basis van artikel 5:29 van de Algemene Wet Bestuursrecht is het mogelijk om maatregelen te nemen teneinde verstoord dierenwelzijn op te lossen. Het mandaat hiervoor, ligt namens de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, bij de Dienst Regelingen (DR) van ditzelfde ministerie (ELI). DR is hiërarchisch leidend aan de LID inzake het bestuursrecht.

Nadat de Dierenpolitie heeft vastgesteld (1e lijns), dat het welzijn van een dier of meer dieren in het gedrang is en er mogelijk sprake is van een vermoedelijke overtreding van artikel 36 en/of 37 van de GWWD, kan zij een LID-inspecteur verzoeken bestuursrechtelijke stappen te ondernemen (2e lijns). Dit om het welzijn van het betrokken dier op een hoger niveau te brengen, hetgeen door alleen een strafrechtelijk proces-verbaal vaak niet kan. De inspecteur zal ter plaatse een onderzoek moeten instellen t.b.v. het bestuursrechttraject of als dit onmogelijk is zal de politie een uitgebreid pv van bevindingen op moeten maken en dit de inspecteur z.s.m. moeten doen toekomen. Het liefst met goede foto's en altijd met een verklaring van een dierenarts. De Dierenpolitie mag in principe geen bestuursrecht toepassen op dieren. Bij hoge nood en spoed kan hiervan worden afgeweken, echter alleen na overleg met de Dienst Regelingen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een dier dat dreigt te sterven of dat onmiddellijke (medische) zorg nodig heeft. Deze spoedhandeling moet altijd onderbouwd worden met een deskundigenverklaring!

Denk hierbij aan een dierenarts, een hoefsmid, een gedragsdeskundige, etc. Indien de LID-inspecteur van mening is, dat bestuursrecht ingezet moet worden, neemt deze telefonisch contact op met de OvJ op het parket en vraagt of hij de reeds op basis van strafrecht vergaarde info (door de Dierenpolitie en de inspecteur) mag aanwenden in het bestuursrechttraject. Hierna neemt de inspecteur telefonisch contact op met de DR en wordt de zaak besproken.

Nu zijn er diverse mogelijkheden.

- een waarschuwingsbrief vanuit de Inspectiedienst
- een waarschuwingsbrief van DR
- preventieve last onder bestuursdwang (in kader van herhaling)
- last onder bestuursdwang ivm mogelijk gevaar (preventie)
- last onder bestuursdwang
- last onder dwangsom
- dieren kunnen met spoed worden weggehaald, de zogenaamde spoeddwang. Deze wordt uitgevoerd door de inspecteur. (in uitzonderlijke gevallen door de Dierenpolitie) Hierbij volgt een last achteraf.

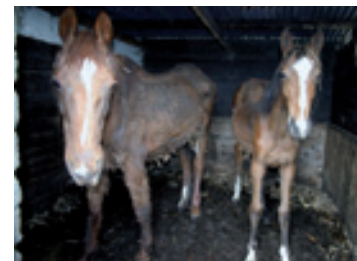
In alle hiervoor genoemde gevallen maakt de inspecteur een uitgebreid toezichtrapport waarin de situatie tot in detail wordt verwoord. Dit is de grondslag voor alle verdere correspondentie. Een betrokkene zal altijd de gelegenheid moeten worden gegeven om zaken te veranderen. Hiervoor zal hem/haar een termijn gesteld worden. Deze termijn kan liggen tussen één uur of enkele dagen of weken. Uiteraard wordt hiervan afgeweken indien de betrokkene weigerachtig is, recidivist is of niet aan een termijn kan voldoen (overleden/opname in instelling, etc). Weggevoerde dieren gaan naar een door DR aangewezen opslaghouder of indien noodzakelijk noodopvang (dierenarts).

De eigenaar van de dieren is verantwoordelijk voor de gemaakte kosten. Er wordt vervolgens proces-verbaal opgemaakt ter zake artikel 37 Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren.

Je kunt de dierenpolitie bereiken via het nummer 144. De melding komt terecht bij het Korps Landelijk Politie Diensten in Driebergen. Vandaar gaat de melding afhankelijk van de prioriteit direct naar de lokale Dierenpolitie of in een postvak van de Dierenpolitie die deze melding dan later oppakt.

Tekst en foto's: Loes Slingerland, milieuspecialist Regionaal Milieu Team politie Apeldoorn

Met dank aan: Jitske van Raad, Dierenpolitie Apeldoorn, Willem Wannyn, districtsinspecteur Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming

Goede foto's zijn belangrijk voor de bewijsvoering.

Met een chip is het mogelijk om de eigenaar te traceren. (foto: archief)

Vrouwen en
mannen van de
Dierenpolitie

Met de noorderzon vertrokken

Patricia Maris

De grote vakantie is begonnen. Dit is traditioneel de periode waarin baasjes hun huisdier in de steek laten om zo zonder zorgen met vakantie te kunnen vertrekken. Ook buiten de vakanties om laten mensen hun dieren voorgoed achter. Deurwaarders, politie en hulpdiensten vinden regelmatig achtergelaten dieren terwijl de baasjes met de noorderzon zijn vertrokken.

Patricia Maris, dierenagent in het noorden van Drenthe kreeg eind februari een telefoontje dat er bij een uitzetting in Assen een terrarium met twee baardagamen was aangetroffen. De baardagame is een bekende hagedissensoort omdat het een van de populairste soorten is in de handel van exotische diersoorten. De baardagame staat bekend als een beginnerssoort maar heeft wel een ruim terrarium nodig dat voldoet aan verschillende eisen. De baardagame is net als alle reptielen koudbloedig en is dus afhankelijk van de temperatuur van zijn omgeving. Het is een warmteminnende soort die een grote behoefte heeft aan licht en warmte. Gezien de hoeveelheid post die op de deurmat lag was de bewoner vermoedelijk twee tot drie maanden geleden vertrokken en hadden de dieren in al die tijd geen verzorging gehad. In de woning stond slechts één gaskachel op de waakvlam te branden. "Toen ik het terrarium bekeek zag ik dat de stekkers van de warmtelamp en de warmtsteen uit het stopcontact waren gehaald. De temperatuur in de woning was al maanden ver onder de vereiste temperatuur van 25 graden. Op dat moment was de temperatuur ongeveer 7 graden. Ook was er geen drinkwater en voer meer aanwezig. In eerste instantie leek het of beide baardagamen waren overleden, maar op een gegeven moment richtte gelukkig één van beide dieren zijn kop op. Ik heb beide dieren vervolgens naar een reptielenopvang in Emmen gebracht. Hier bleek dat de andere baardagaam aan een hongerdood was gestorven. De baardagaam die nog leefde was onderkoeld. Het dier hield zijn ogen gesloten wat een gevolg was van onderkoeling. Het opvangcentrum heeft het dier langzaam op laten warmen en water en voer gegeven. De baardagaam verkeert inmiddels in blakende gezondheid en wordt gebruikt bij

voorlichting op scholen door het opvangcentrum. De eigenaar van de dieren heb ik kunnen opsporen. Tengevolge van ontslag, schulden en depressie had hij letterlijk en figuurlijk de stekkers er uit getrokken. Hij dacht met de noorderzon te kunnen vertrekken. Dus niet! Hij heeft van mij een proces-verbaal gekregen voor het onthouden van de nodige verzorging aan een dier."

De opleiding tot dierenagent duurde slechts zes dagen. Het grootste obstakel wat Patricia in haar werk ervaart is dan ook een gebrek aan kennis. "Vooral het beoordelen van de gezondheidstoestand van dieren vind ik erg lastig. Ik merk dat ik hierin nog onvoldoende geschoold ben, maar ik kan met mijn vragen gelukkig altijd terecht bij de collega's van de LID en de NVWA. Op die manier kom ik er altijd uit. Ik vind de samenwerking met hun erg positief verlopen. Zoals wij nu in 3 Noord bezig zijn, vind ik dat we op de goede weg zijn. Ook als je naar de resultaten kijkt, dan denk ik dat men niet meer om ons heen kan. Ik zie de toekomst van de dierenpolitie daarom met vertrouwen tegemoet!"

Tekst: M. Pol
Foto's: politie Fryslân

Hoe is het geregeld?

Als dieren onbeheerd achtergelaten worden, dan is de gemeente verantwoordelijk voor opvang. Vaak zijn daarvoor afspraken met het plaatselijke asiel en/of de dierenambulance gemaakt. Een eigenaar heeft meestal twee weken de tijd om zich te melden. Mocht binnen die termijn de eigenaar zijn dieren komen opeisen, dan moet de eigenaar de kosten van opvang voldoen. Nadat de twee weken zijn verstreken, is men bevoegd om een andere baas voor de dieren te zoeken of in het uiterste geval te laten inslapen. In sommige gevallen mag dat al na minder dan twee weken! Dit is vastgelegd in het Burgerlijk Wetboek, artikel 5:8 lid 3: "Indien de gevonden zaak

een dier is, is de burgemeester na verloop van twee weken, nadat het dier door de gemeente in bewaring is genomen, bevoegd het zo mogelijk tegen betaling van een koopprijs, en anders om niet, aan een derde in eigendom over te dragen. Mocht ook dit laatste zijn uitgesloten, dan is de burgemeester bevoegd het dier te doen afmaken. De termijn van twee weken hoeft niet te worden in acht genomen, indien het dier slechts met onevenredig hoge kosten gedurende dat tijdvak kan worden bewaard, of afmaking om geneeskundige redenen vereist is".

Bron: Landelijk Informatie Centrum Gezelschapsdieren

Baardagaam.

Dieren in het onderwijs

Wat is "normaal" in de omgang met dieren.

Dat beschaving is af te meten aan de wijze waarop mensen met dieren omgaan blijkt uit het vraaggesprek, dat ik had met de trainer.

Die trainer is Freek Rohn, docent milieuwetgeving bij de School voor handhaving aan de politieacademie.

Freek licht toe hoe de opleiding voor de dierenpolitie tot stand kwam. Ingewijden gebruiken hiervoor inmiddels de afkorting "DiPo". Dat dierenwelzijn behoorde tot de generale taakstelling van de politie herinnert Freek zich uit zijn begintijd in Ede. Inmiddels gaat de discussie hierover richting 'taakaccent'. Toen Freek gevraagd werd de training voor de aankomende dierenpolitie te ontwikkelen, werd hiervan snel resultaat verwacht. Geen tijd voor onderwijs ontwikkelgroepen, maar oren en ogen open bij de diensten levende have van de politieregio's Amsterdam, Rotterdam en Groningen. Aanvankelijk was de gedachte, dat deze collega's beoogd waren zich full time bezig te gaan houden met het welzijn van dieren. Zoals gebruikelijk binnen de milieutaak werd het onderwijsprogramma vooral afgestemd met de netwerkpartners. Deze zijn o.a. de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID), Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), dierenartsen, de dierenambulance en trainers van de researcheschool politieacademie en de Universiteit van Utrecht.

De training bestaat uit drie blokken van twee contactdagen binnen het politieonderwijs en vier dagen praktijk. Binnen deze beperkte tijd komt een aantal onderwerpen over het voetlicht, maar uit mijn gesprek met Freek blijkt ook, dat daarin slechts

Beschaving is af te meten aan de wijze waarop mensen met dieren omgaan.

een basis kan worden gelegd voor verdere specialisatie. Vanuit de universiteit van Utrecht wordt de z.g. "Cirkel van geweld" benadrukt. Dit houdt in, dat bij 42% van de dadergroep die dieren mishandelt ook sprake is van huiselijk geweld. De trainer van de researcheschool behandelt in dit verband tevens bestialiteiten. Hieronder valt sex met dieren. Dieren zijn hiervan het willoos slachtoffer.

Dierhandling

De term "dierhandling" gaat dus over de vraag wat "normaal" is in de omgang met dieren en waarvan onze samenleving zich dient te distantiëren. "Dierhandling" is nu nog geen onderdeel van de opleiding. Er is gezien de onderwerpen die je wilt behandelen te weinig tijd voor. Volgend jaar wordt de opleiding met twee dagen uitgebreid en dan zal het wel in het programma zijn opgenomen. Met dierhandling wordt stomweg bedoeld, hoe haal ik dat ene paard nou uit de groep of hoe pak ik die kip uit haar ren of hoe benader ik de agressieve hond of kat.

In de opleiding komen het juridisch kader en de bevoegdheden van de politie om te kunnen optreden aan de hand van casuïstiek daarom aan de orde. Freek benadrukt, dat de mate van dierenwelzijn afhangt van een breder begrip voor de sociale context. Het belang van de LID en dierenartsen als specialisten in het onderkennen van afwijkingen in menselijk gedrag jegens dieren.

In dit verband over de door mensen veroorzaakte onbalans in het welzijn van dieren. Als voorbeeld blijkt het moeilijk vast te stellen of paarden en koeien de nodige verzorging wordt onthouden als die er "mager" uitzien. Soms is dit een natuurlijk gevolg na een arbeidzaam dierenleven, of aan het einde van de lacteelperiode.

Conform de door de Raad van Korpschefs aangegeven denkrichting is het inmiddels ook binnen de nieuwe politieke situatie na de val van het Kabinet voorbehouden aan taakaccenthouders bij de politie.

Met de ontwikkeling van de inmiddels beschikbare digitale versie van de training is het tevens de bedoeling om collega's van de BPZ op te leiden. Met een instaptoets kan het kennisniveau worden bepaald en kunnen onderdelen op maat worden gevolgd. Met een eindtoets kunnen studenten zelf bepalen of het einddoel is behaald.

De training is door de politieacademie beschikbaar gesteld op de kennisbank van de politie.

Wetgeving

Tot slot heb ik met Freek besproken of communedelicten uit het strafrecht uitkomst kunnen bieden. Meer specifiek of een dier als "goed" kan worden beschouwd. Freek legt uit, dat het oogmerk van de dader daarin bepalend is. Bij "vernietiging" van een dier, dient de opzet daarbij gericht te zijn op de verzorger. Het onnodig pijn en letsel veroorzaken bij een dier is opgenomen in de (Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (Gwwd)). Met de komst van de Wet dieren (wet van 19 mei 2011 – nog niet ingevoerd) wordt de intrinsieke waarde van het dier

nader ingevuld. Dierenwelzijn is namelijk afhankelijk van de mate waarin mensen in staat zijn tot weldenkendheid. En dat heet beschaving. Met dank aan Freek Rohn voor een interessant gesprek.

De collega's die zich bij de politie willen blijven bezighouden met dierenwelzijn vormen een belangrijke schakel tussen dierenleed en het aantonen van afwijkend gedrag bij mensen. Het is van groot belang om hiervan ook in de komende tijd de resultaten te blijven waarderen.

Tekst: Ronald Hoen,
Docent milieuwetgeving, School voor handhaving,
Politieacademie.

Het blijkt moeilijk vast te stellen of paarden en koeien de nodige verzorging wordt onthouden als die er "mager" uitzien.

Dierhandling: hoe pak ik die kip uit haar ren.

Nieuwe natuur: Ankeveense Plassen

Esther Rust

De Ankeveense Plassen zijn onderdeel van de Vechtplassen.

Nederland verstedelijkt, de ruimte voor het plat-teland wordt steeds kleiner en ons wegennet breidt zich kilometer na kilometer uit. Ondanks dat is er ook ruimte voor natuur. Er ontstaan zelfs nieuwe gebieden en bestaande terreinen krijgen een facelift. De Ankeveense Plassen is er zo één.

De Ankeveense Plassen zijn onderdeel van de Vechtplassen. Een kleinschalig veenlandschap met plassen en sloten, met daarin langgerekte eilandjes met bloemrijke hooilandjes, riet en moerasbos. De sloten en plassen, de laatste ook wel petgaten genoemd, zijn lang geleden ontstaan door turfwinning. In de loop van de tijd groeiden de ondiepe plassen weer langzaam dicht ("verlanden"). Dat "verlanden" is een natuurlijk proces, maar na het stopzetten van turfwinning werd het landschap eenzijdig, doordat alles dichtgroeit met elzen. Juist de variatie aan alle vegetatietypen, tussen open water en moerasbos, en de overgangen daartussen, is de kracht van het gebied. De nabije omgeving verboste en elzen en wilgenbomen schoten metershoog de lucht in. Terreineigenaar Vereniging Natuurmonumenten ontwikkelde een natuurherstelplan dat ervoor moet zorgen dat de bijzondere variatie en verscheidenheid van het gebied behouden blijft. Samen met boswachteres Esther Rust, beheereenheid Vechtplassen, soppen we door het gebied.

Hart voor natuur

Ons startpunt is de kleine parkeerplaats aan het Stichts End in Ankeveen, tegenover het Bergse Pad. Hier loopt een NS-wandeling, die een goede indruk geeft van het gebied en haar ontwikkelingen. Gelijk al passeren we plassen met kraakhelder water en wuivende rietkragen. "Iets meer dan een jaar geleden stond hier nog bos en in januari 2011 zijn we begonnen met het rooien van bomen en het afgraven van venige bovengrond," vertelt Esther Rust. De slanke brunette is duidelijk trots op haar gebied en tal van feiten en weetjes rollen haar gemakkelijk uit de mond. Later vertelt ze ons dat ze na een secretaresseopleiding bij Schoevers en na een periode in de commerciële wereld te hebben gewerkt, besloot om zich om te scholen. Ze wilde werken daar waar haar hart ligt; de natuur. En tegelijkertijd een bijdrage leveren aan een betere, duurzamere wereld. Een goede keuze. Op deze vroege voorjaarsochtend zingen zwartkoppen en fitissen de longen uit het lijf en scheren boerenzwaluwen door de lucht. Natuurmonumenten beheert in de Vechtplassenstreek zo'n 4.000 ha moerasnatuur, dat deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur en ook Natura 2000-gebied is. Met de verbossing van de Ankeveense Plassen is het gebied in een eindstadium terecht gekomen. Hierdoor is het soortenarm geworden en is iedere dynamiek verdwenen. Esther Rust: "De ontwikkeling stond stil en tegelijkertijd kampten we met verzuuring, verdroging en vermessing."

Natuur in renovatie

Natuurherstel was hard nodig om de biodiversiteit van het gebied weer op een hoger niveau te brengen. Door het afgraven van de bovenste laag zal er weer een natuurlijke veenontwikkeling ontstaan. "Met het afgraven is het belangrijk dat er rekening gehouden wordt met de structuur en het reliëf van de bodem," aldus Rust. "Afgraven tot op het zand is maatwerk en het resultaat zijn plassen met een zeer onregelmatige diepte en dus een zeer gevarieerd waterpeil. Het ene deel van een petgat kan uit slik of plas-dras bestaan, terwijl je even verderop tot aan je nek weg kunt zakken." Dat de aanpak werkt, bewijst nu al het voorkomen van kranswieren, waterdrieblad en slangenwortel. Planten die alleen gedijen bij schoon kwelwater. Dit

water kwelt op verschillende plekken op in de hele Oostelijke Vechtplassen, juist in de flanken naast de Utrechtse Heuvelrug. Dit moet je benutten in het natuurgebied.

Het idee is dat sommige petgaten van nu af aan open blijven en anderen juist weer verlanden. Zo ontstaat er "drijvend land", zogenaamd trilveen, een van de meest zeldzame en kwetsbare vegetatietypes in Nederland. Zo nodig kan het waterpeil via twee duikers bijgesteld worden. Af en toe zal een handje geholpen moeten worden, bijvoorbeeld door opkomende boompjes te verwijderen."

Onze boswachteres wijst op een kaart aan hoe het herstelproject Ankeveen – Kortenhoef, zowel de Hollands als de Stichts Ankeveense polder betreft

Pré-Bleker-tijdperk

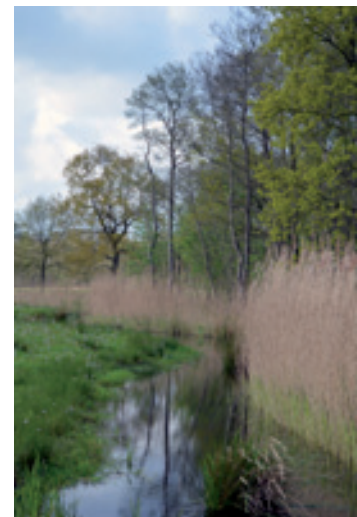
Onze boswachteres wijst op een kaart aan hoe het herstelproject Ankeveen – Kortenhoef, zowel de Hollands als de Stichts Ankeveense polder betreft. In totaal zo'n 200 ha. De start van deze natuurontwikkeling dateert nog van voor het 'Bleker-tijdperk' en kon uitgevoerd worden met deels overheids-subsidie en deels eigen middelen van Natuurmonumenten. Esther Rust is zeer te spreken over de samenwerking met het ecologisch adviesbureau Ecogroen en de aannemer Van Oostrum. "Het is ontzettend belangrijk dat je elkaar begrijpt en van elkaar weet wat je wilt, en dat alle partijen het type gebied goed kennen. De kwetsbaarheid en moeilijke begaanbaarheid van de grond maken zo'n project als dit bewerkelijk". In de Oostelijke Vechtplassen wordt grasland van Natuurmonumenten als het kan verpacht aan boeren, waarbij voorwaarden aan het beheer gesteld worden. Zo mag er pas na het broedseizoen gemaaid worden en dient men aan slootkantbeheer te doen. Natuurmonumenten staat hier geen mest toe op de graslanden, omdat men deze wil laten versralen, er bloemrijke hooiland kan ontstaan en bovendien de waterkwaliteit daarmee kan verbeteren. De grasakkers in en rond het plangebied worden deels gemaaid en deels beweid met rundvee en schapen. Tijdens ons bezoek kleuren de

graslanden lila door de massaal bloeiende pinksterbloemen. Eind mei zal het roze kleuren van de echte koekoeksbloemen. Hier en daar staat nog een singel met elzenbomen en op een enkele plaats domineert een monumentale eik de omgeving. "Karakteristieke elementen, die we natuurlijk willen behouden." Halverwege onze wandeling bevindt zich verstopt tussen het moerasbos een opslagdepot van grond, die in het gebied is afgegraven. Esther ziet onze verbaasde blik en legt uit: "De grond bevat van nature arsenicum,. Het kan niet afgevoerd worden, dat zou ook te kostbaar worden en blijft dus in het gebied. We hebben het op deze plaats verzameld, het is ontrokken aan het zicht. Het begroeit met bos en straks ligt hier een beboste verhoging tussen twee bossen. Het is nu al een mooie schuilplaats voor reeën en een broedplaats voor vogels."

Rijke flora en fauna

Haar woorden zijn nog niet koud of een buizerd vliegt uit de bosrand en zien we verderop een groep van zes reeën een weiland oversteken. Verbaasd zijn we als we midden in een wei een reebok zien liggen. Het dier kijkt in onze richting, maar maakt geen aanstalten om er vandoor te gaan. Dichterbij gekomen, blijft hij nog steeds liggen en beginnen we ons enigszins zorgen te maken. Behoedzaam naderen we meter voor meter, tot hij het wel genoeg vindt en alsnog wegsprint. Niets aan de hand dus. Op een slikgedeelte bij een van de petgaten scharrelen twee kleine plevieren. Familie van de bontbek en strandplevier, maar te herkennen aan de gele oogring. De vogels proberen ons weg te lokken door mank te lopen en met de vleugels te trekken. Er lijkt heel wat aan de hand, maar het is het typische afleidingsgedrag van plevieren. Kennelijk bevinden we ons te dicht in de buurt van hun nest. We lopen snel verder.

Bij de inrichting van het gebied wordt rekening gehouden met een aantal doelsoorten. Met andere woorden; Natuurmonumenten heeft een aantal soorten op het verlanglijstje staan, zoals otter, heikikker, roerdomp, grote zilverreiger en moeras-sprinkhaan. Ook op het gebied van planten zijn er wensen: nimfkruid, blaasjeskruid en drijvend fonteinkruid. Op sommige plaatsen worden deze

Gelijk al passeren we plassen met kraakhelder water en wuivende rietkragen.

Dat "verlanden" is een natuurlijk proces.

De grasakkers in en rond het plangebied worden deels gemaaid, deels beweid met rundvee en schapen.

Halverwege onze wandeling bevindt zich verstopt tussen het moerasbos een opslagdepot van grond, die in het gebied is afgegraven.

Verbaasd zijn we als we midden in een wei een reebok zien liggen.

soorten nu al gesignaleerd. Soms kunnen de soorten nu goed uitbreiden, omdat er in de uitvoering van het project rekening gehouden is met voorkomende soorten.

Dan ontdekken de scherpe ogen van Rust een hermelijn langs de slootkant. Het ranke bruine dier met een duidelijke zwarte punt aan de staart huppelt achteloos door het gras. Even later verdwijnt hij in de hoge vegetatie. Wat Esther Rust betreft is het herstelproject van Natuurmonument nu al geslaagd.

Groene snelweg

Als we op het punt staan om naar huis te gaan, heeft ze nog een uitsmijter achter de hand. "Op dit moment wordt een natte en een droge verbinding aangelegd tussen de Ankeveense Plassen en het Naardermeer. Graafmachines zijn druk in de weer om hiervoor de N236 te verleggen en er worden twee faunapassages aangelegd, onder de provin-

ciale weg door. Als jullie nog tijd hebben, moet je er maar eens even langsrijden," zijn haar afscheidswaarden.

Inderdaad. Wanneer we even later op de bewuste plek arriveren, zien we hoe grijparm van graafmachines grond wegschrapen en vrachtwagens af- en aanrijden. Hier wordt nieuwe natuur gemaakt. Natuurmonumenten doet er alles aan om planten en dieren meer kans te geven.

Zie ook www.natuurmonumenten.nl

Tekst en foto's: Koos Kasemir en Hans Peeters

Graafmachines zijn druk in de weer om hiervoor de N236 te verleggen

Wat Esther Rust betreft is het herstelproject van Natuurmonument nu al geslaagd.

Hypocrisie

Laatst volgde ik een discussie tussen een praktischere jager en een notoire tegenstander van de jacht. De tegenstander van de jacht verweet de jager dat hij zijn plezier haalde uit het doden van dieren. De jager verdedigde het afschieten van wild met de in de jagerswereld gangbare motieven, zoals de noodzaak van wildbeheer, de professionaliteit van de jager, de liefde voor de natuur, het 'weidelijk' jagen en als ultiem doel het 'oogsten' van het wild. Het gaat derhalve niet om het doden van dieren op zich, maar om het 'oogsten' oftewel het nuttigen van de opbrengst van de jacht: het vlees. Tenslotte gaat het hier om zogenaamd 'vrolijk' vlees. Vrolijk? Ja, dieren die vanaf de geboorte in vrijheid hebben kunnen leven en rondartelen. Dit in tegenstelling tot het (nog steeds) grootste aanbod van vlees, zoals dat van de runderen, kalveren en varkens uit de ligboxstallen, de plofkippen uit de intensieve kippenfokkerijen en om nog maar niet te spreken over de eieren uit de legbatterijen en de ganzenlevers van dwangmatig volgepropte ganzen.....

Koop jij altijd biologisch verantwoord vlees of ga je als echte Hollander voor het goedkoopste, zoals de 'kiloknallers', voegde de jager er enigszins cynisch aan toe.

Let wel, ik heb persoonlijk helemaal niets met jagen en wil geen enkel dier doden, maar deze discussie zette mij wel tot enig nadenken.

Ik persoonlijk eet niet zoveel vlees, steeds minder eigenlijk, maar ik kan me ook geen vegetariër noemen. En als ik dan een keer vlees eet, is dat dan altijd biologisch verantwoord vlees?

Zijn de meesten van ons, voor wat betreft dit onderwerp, af en toe niet hypocriet, vraag ik me hardop af...

Inderdaad, ik ben een dierenliefhebber en kan me erg druk maken als het welzijn van dieren in het geding is, maar ook ik jaag wel eens een kat uit m'n tuin weg. Ik hou heel veel van vogels en in mijn tuin met heel veel broedende vogels past en tolereer ik dan niet een op jacht zijnde kat.

Ook jaag ik met enige regelmaat een koppel eenden weg uit m'n tuinvijver. Absoluut heel aandoenlijk zo'n eendenpaar, maar ze ruïneren m'n vijver, in casu de waterkwaliteit, de vijverflora en daarmee ook m'n vissen.

Is dit hypocriet of doe ik enige concessies aan m'n liefde voor dieren. Natuurlijk dood of pijnig ik deze dieren niet. Ik jaag ze alleen maar weg en eigenlijk

alleen maar om andere diersoorten te beschermen. Een triest negatief voorbeeld hiervan is het doden van roofvogels om bepaalde weidevogels te beschermen. Het toppunt van hypocrisie. Maar het kan nog erger zoals we dit jaar al via de media vernamen dat de een of andere onverlaat gif in het bos en veld achterliet, waardoor met name een aantal honden een afschuwelijke dood stierven. Of de dader hier enig nobel doel mee beoogde weet ik niet maar wat ik wel weet is dat dit het werk is van een volslagen idioot.

Maar goed, met dit laatste voorbeeld dwaal ik enigszins af van m'n onderwerp, namelijk de hypocrisie als het om het welzijn van dieren gaat.

Van de politieke hypocrisie op dit gebied zijn we nu getuige. Het 'hernieuwde' standpunt van diverse politieke partijen over de dierenpolitie spreekt voor zich.

Maar tja, we moeten wat dat betreft allemaal nog maar eens goed in de spiegel kijken.

En als het, voor wat betreft de kiloknallers, helpt om via een 'vleestax' een zetje te geven om de vleesconsumptie aan te passen, te minderen en/of over te stappen op biologisch verantwoord vlees, juich ik dat van harte toe.

Speurder

Een bok schieten

Bouke de Bruin

Op zaterdag 19 mei 2012 kwam er bij de meldkamer een melding binnen dat er een geitenbokje geslacht zou zijn op een privé-adres. Het jonge bokje van twee maanden oud zou samen met een geit verkocht zijn in verband met plaatsgebrek. De verkoop was gedaan onder voorwaarde dat het dochttertje van de eigenaar altijd op bezoek mocht gaan om te zien hoe het de geit en het bokje verging. Het jonge bokje hing echter -één dag later- geslacht en wel in het hok van de nieuwe eigenaar.

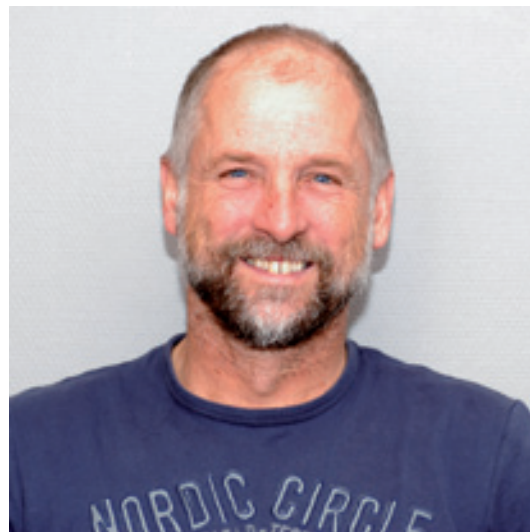
“Omdat het niet geoorloofd is om een geit zonder slagpin te doden ben ik met de dienstdoende collega’s ter plaatse gegaan”, vertelt Bouke de Bruin. Bouke is als dierenagent werkzaam in de hele provincie Friesland. “In het hok hingen karkassen van twee konijnen en één bokje aan het plafond. Naast een emmer slachtafval troffen we ook nog een levende geit en een lammetje aan in het hok. De man verklaarde dat hij de dieren op de ‘turkse manier’ had geslacht voor eigen consumptie. Met de turkse manier bedoelde hij het doden middels een halssnede. De man verklaarde dat hij zijn hele leven al slachtte. Als hij dieren bij huis had lopen ging hij er niet mee naar de slager, maar slachtte ze zelf.” Omdat deze manier van slachten in principe niet is toegestaan, heeft Bouke tegen de man proces-verbaal opgemaakt voor het onverdoofd slachten van een geitenbok.

“Als het bijvoorbeeld om kippen, eenden, konijnen of ganzen gaat, is er wettelijk gezien niets aan de hand en had de man geen bok geschoten! De wetgever heeft alleen voor de categorie landbouwhuisdieren geregeld dat die niet onverdoofd mogen worden geslacht en daar behoren de geiten toe.”

Altijd bezig met dierenwelzijn maar niet op de sentimentele manier

Al sinds de jaren tachtig is Bouke bij de politie bezig met de handhaving van natuur- en dierenwetgeving en vervult hij bestuursfuncties bij diverse natuurbeschermingsorganisaties. Je zou zeggen: dierenbescherming als levenstaak!

“Nou dat is overdreven. Ik vind het beschermen van onze natuur wel heel belangrijk. Maar naast mijn werk als dierenagent, ben ik ook nog boer. Mijn vee-

stapel bestaat uit 18 koeien, 10 paarden, 40 schapen met lammeren, 1 geit, 12 konijnen, 14 kippen, 5 eenden en een hond. Als boer leer je de valse sentimenten wel te onderscheiden. Over het algemeen zie ik dat mensen de natuur door ‘mensenogen’ bekijken. Ze willen de zwakste dieren beschermen. Maar in de natuur worden de zwakste dieren opgegeten. Zo zit de natuur in elkaar. Daar is niets mis mee. Maar veel beleidsmakers zijn opgegroeid in de “Bambi-cultuur”: het hertje met de grote ogen dat door de andere dieren in het grote dierenbos wordt geholpen om te overleven. Dat is natuurlijk niet de natuur! Mensen staan steeds verder van de natuur af. Natuur zien we op de televisie in wildlife-programma’s met olifanten, krokodillen en tijgers. Maar onze natuur is te vinden in parkjes met keurig aangeharkte schelpenpaadjes. Daar geen neushoorns of gieren, maar egels en spreeuwen. Dat is onze natuur en die moeten we koesteren. En dat is wat anders dan wat tijdens de jaarwisseling in Burgum gebeurde, namelijk het vasttappen van een muis op een vuurpijl!”

Projectmatig werken

“Het terugdraaien van de dierenpolitie zou een gemiste kans zijn. Niet alleen voor de gehouden dieren maar ook voor de in het wild levende dieren. Als de dierenpolitie blijft bestaan, hoop ik dat we naast de 144-meldingen ook projectmatig (vis)stro-

perij, jacht en roofvogelvervolging gaan aanpakken. Ik zie daar wel ruimte voor.”

Onverdoofd slachten

Een belangrijke voorbereiding voor het onverdoofd slachten is fixatie. Tijdens de fixatie wordt de bewegingsvrijheid van een dier dusdanig beperkt dat het snel en doeltreffend gedood kan worden. Bij runderen is het mogelijk om staand te fixeren of te kantelen, waarbij het dier op zijn rug komt te liggen. Na de fixatie volgt onherroepelijk het moment van de slacht: de halssnede. Bij die halssnede worden aders en slagaders, maar ook de luchtpijp, slokdarm en spieren en zenuwen in de nek doorgesneden. Daardoor daalt de bloeddruk scherp en valt de bloedtoevoer naar de hersenen uit. Het dier verliest snel zijn bewustzijn. Het slachten van dieren zonder voorafgaande bedwelming is alleen toegestaan als het gaat om slachten volgens de Israëlitische of de islamitische ritus. Voor alle andere situaties is artikel 12 van het besluit doden van dieren van toepassing:

1. Het is verboden buiten het slachthuis rundvee, eenhoevigen of loopvogels te slachten of te doden.
2. De artikelen 9, 10 en 11 zijn van overeenkomstige toepassing op het buiten het slachthuis slachten en doden van andere productiedieren dan de in het eerste lid bedoelde dieren, met dien verstande dat varkens, geiten en schapen uitsluitend worden gedood door de dieren te slachten na voorafgaande bedwelming met een penschiettoestel

Karkassen aan het plafond

Naast zijn werk als dierenagent is de Bruin ook nog boer.

Artikelen bij overtreding van de Flora- en faunawet (Ffw)

Art. 9 Ffw (stroperij)

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Art. 10 Ffw (stroperij)

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Art. 11 Ffw (stroperij)

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Het complete overzicht staat op onze site

Tekst: M. Pol
Foto's: politie Fryslân

Internationaal handhaven

Onophoudelijke stroom van wilde vogels uit Suriname

Oranje Rotshaan

Twa twa

Smokkel in sportschoenen

Regelmatig worden op luchthavens in Suriname en Nederland vogels, afkomstig uit het wild, in beslag genomen. De import van uit het wild afkomstige vogels is binnen de Europese Unie al een paar jaar verboden en binnen Suriname is het ook verboden uit het wild afkomstige vogels, zonder vergunning/ontheffing te verhandelen of te exporteren.

Alle in het wild gevangen vogels, waaronder vooral zangvogeltjes zoals Picolet, (*Oryzoborus angolensis*), Rowti (*Sporophila minuta*) en Twa twa (*Oryzoborus crassirostris*), mogen Europa niet in en Suriname niet uit. Deze soorten zijn wel nationaal beschermd in Suriname, maar niet opgenomen in de CITES lijsten. Een belangrijke reden voor het Europese importverbod (EU verordening, 318/2007) is de grote sterfte onder gesmokkelde vogels tijdens de lange vluchten. Sommige cijfers spreken van 75 procent sterfte binnen twee weken. Soms bevindt zich onder een partij gesmokkelde vogels zelfs een Oranje rotshaan (*Rupicola rupicola*) Dat is een opvallende en zeldzame beschermde (EU Annex B) vogel.

De meeste vogels worden op Schiphol in beslag genomen op basis van de GWWD (Gezondheid- en Welzijnswet voor Dieren) omdat het transport (smokkel) niet conform de geldende transportregels plaatsvindt en vanwege het importverbod van wilde vogels binnen de EU. In Suriname worden de vogels in beslag genomen op basis van hun nationale natuurbeschermingswet.

Ondanks het EU importverbod en aanwijzing als beschermde soort in Suriname probeert men vooral Twa twa's, Rowti's en Picolets van Suriname naar Nederland te smokkelen. In Nederland blijkt er onder Surinaamse vogelliefhebbers nog steeds vraag te zijn naar Surinaamse wildvang. De vogels worden vooral gebruikt voor zangwedstrijden. In Nederland zijn er naar schatting zeshonderd mensen actief lid van een Surinaamse (zang)vogelvereniging en ongeveer tweehonderd niet georganiseerde liefhebbers. Surinaamse liefhebbers in Nederland zijn bereid om veel geld neer te tellen voor een klein Surinaams zangvogeltje, waarvan de prijs sterk afhankelijk is van soort en zang. Voor een Twa twa, Picolet of Rowti wordt al snel enkele honderden euro's betaald (tussen € 500,- en € 750,-) en voor een wedstrijd-exemplaar nog veel meer.

Een selectie uit de inbeslagnemingen in de periode april 2009 tot en met april 2012 :

23 april 2009: Man uit Guyana in Suriname aangehouden met vijfenzeventig Twa twa's. Een deel was inmiddels dood.

26 april 2009: Nederlander probeert achttien vogels in schoenen Suriname uit te smokkelen, drie Twa twa's, twee Picolets, één Rowti en twaalf andere wilde vogels.

28 maart 2010: Dertig Twa twa's en drieëntwintig Picolets in beslag genomen door politie Coronie Suriname

24 september 2010: Elf Picolets en drie Rowti's onderweg naar Nederland onderschept op de luchthaven in Suriname

27 maart 2011: Douane Paramaribo neemt drieëndertig zangvogels in beslag van vertrekkende Nederlander

3 juni 2011: Douane Schiphol onderschept vijftwintig zangvogels uit Suriname, gesmokkeld in weekendtas

5 oktober 2011: Douane Suriname onderschept beschermde vogelsoorten op luchthaven in Suriname twee Picolets, twee Rowti's één Oranje rotshaan en drieëndertig andere wilde vogels

24 november 2011: Vijftig Rowti's, afkomstig uit Suriname in beslag genomen door douane op Schiphol. Zevendertig stuks waren inmiddels dood.

Januari 2012: Douane Schiphol treft elf zangvogels op vlucht uit Suriname

1 februari 2012: Politie Rotterdam-Rijnmond houdt drie mannen aan die verdacht worden van smokkel van vogels uit Suriname. Tijdens dit onderzoek is vastgesteld dat er per jaar tientallen succesvolle smokkelzendingen van Suriname naar Nederland plaatsvinden en dat zelfs in beslag genomen vogels via een medewerker van een bekende vogelopvang weer bij de smokkelaar terecht kwamen.

3 maart 2012: Politie Suriname houdt man aan in Saramacca met vijf Twa twa's, acht Picolet's en negentien Rowti's uit het wild

Met het onderzoek van Politie Rotterdam-Rijnmond, wat tijdens het schrijven van dit artikel nog niet was afgerond, hoopt men een belangrijke schakel in de smokkel van wilde Surinaamse vogels te pakken te hebben.

Tekst: Jaap Reijngoud
ReijngoudCoNCEPT, EU TWIX Support Officer

Het Vertrouwensloket van de Dierenbescherming

Meldingen van verstoord dierenwelzijn, waarbij geen vermoeden bestaat van een strafbaar feit, worden doorgezet naar het Vertrouwensloket van de Dierenbescherming. Vrijwillige afdelingsinspecteurs pakken de problemen aan op een manier die wel wat weg heeft van gezinstherapie: dier en eigenaar worden geholpen. Teamleider Susanne Schiphorst en afdelingsinspecteur Monika Schouten vertellen over hun goede ervaringen met deze aanpak.

In zijn huidige vorm bestaat het Vertrouwensloket van de Dierenbescherming sinds 15 november 2011, de dag waarop (144-red-een-dier) actief werd. Tot die datum kon je met meldingen over (het vermoeden van) dierenmishandeling of verwaarlozing terecht bij het 0900-nummer van de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID).¹ Dat nummer is opgeheven; de mensen van de meldkamer richten zich nu op situaties waar het welzijn van een dier of een aantal dieren door menselijk toedoen verstoord is geraakt. Zulke situaties vragen om hulp aan dier en mens in hun onderlinge relatie, om advies en begeleiding bij het houden van en de omgang met dieren. Omdat het werk anders is dan voorheen, heet de voormalige meldkamer nu 'het Vertrouwensloket'.

Verdeling van meldingen via 144

Meldingen via het centrale nummer 144 worden doorgezet naar de dierenpolitie als er een verdenking bestaat van overtreding van één van de artikelen waartegen de dierenpolitie optreedt. Meldingen over vermoedelijke overtredingen in de bedrijfsmatige (intensieve) dierhouderij gaan naar de NVWA.

"Niet-acute meldingen van licht verstoord dieren-

welzijn met betrekking tot gezelschapsdieren", zoals het *Convenant samenwerking dierenhandhaving* ze noemt, gaan digitaal naar het Vertrouwensloket. Dit kunnen meldingen zijn van burgers, maar soms verzoekt de politie om inzet van vrijwilligers, bijvoorbeeld na afhandeling van het strafrechtelijke gedeelte van een melding of wanneer er geen noodzaak bestaat voor strafrechtelijk optreden. De manier van werken van het Vertrouwensloket zal ik na een korte introductie van Susanne en Monika nader beschrijven.

Teamleider Susanne Schiphorst werkt sinds 1 oktober bij de Dierenbescherming. In eerdere functies werkte ze niet voor dieren, maar haar ervaringen als supervisor van een commercieel call-center en met professionalisering in de non-profit sector komen nu goed van pas. Monika Schouten werkte reeds op kantoor bij de Dierenbescherming en raakte betrokken bij het 'echte' dierenbeschermingswerk nadat ze een dagje meeliep met een districtsinspecteur van de LID. Ze volgde een interne cursus. Ze werkt nu twee jaar als afdelingsinspecteur bij de afdeling Den Haag en heeft gemerkt dat je per melding leert.

De vrijwillige afdelingsinspecteur

Vrijwilligers op allerlei terreinen zijn de drijvende kracht van de Dierenbescherming. De Dierenbescherming ziet een optimale mix van burgerparticipatie, (dieren)agenten en specialisten van de LID als de beste manier om efficiënt zo veel mogelijk dieren te helpen.

¹ De LID is een stichting die als tweedelijns organisatie, verantwoordelijk voor bestuursrechtelijke handhaving, ook betrokken is bij de samenwerking tussen dierenpolite, NVWA en Dierenbescherming.

*Susanne Schiphorst (L) en
Monika Schouten (R).*

De mensen van de meldkamer richten zich nu op situaties waar het welzijn van een dier of een aantal dieren door menselijk toedoen verstoord is geraakt.

Je kunt niet alles terugdraaien; aandacht voor dierenleed.

² De naam 'afdelingsinspecteur' zal gewijzigd worden in een naam die meer recht doet aan het karakter van de inzet: het voorkomen van verder aflatende zorg voor dieren

Ook cavia's, geiten en vogels kunnen in de problemen komen.

Het aantal vrijwillige afdelingsinspecteurs ² verschilt per afdeling; landelijk zijn er 150 à 180 actief. Elke afdeling heeft een coördinator die desgewenst inspecteurs kan werven. Afdelingsinspecteurs zijn een aantal uren per week beschikbaar; indien nodig gooien ze hun agenda om. Ze hebben geen speciale bevoegdheden.

Ze gaan onaangekondigd op bezoek bij particuliere houders van één of meer gezelschapsdieren of kleine aantallen hobbydieren en soms bij een bedrijf waar bijvoorbeeld een waakhond wordt gehouden. Een goede voorbereiding op de situatie die ze zullen aantreffen is essentieel. Als je niet precies weet om hoeveel dieren van welke soort of welk ras het gaat, maak je geen sterke indruk.

In Den Haag gaan afdelingsinspecteurs altijd samen op pad. Niet alleen omdat mensen zich soms overvallen voelen en heftig reageren, maar ook omdat je met z'n tweeën meer ziet en direct kunt overleggen. Afdelingsinspecteurs moeten uiteraard kennis van dieren hebben – gedrag kunnen interpreteren, welzijnsproblemen herkennen. Hond, kat en paard vormen de 'dieren top drie', maar uiteraard kunnen ook cavia's, geiten en vogels in de problemen komen. Communicatieve vaardigheden en mensenkennis zijn van onschatbaar belang. Het doel is mentaliteitsverandering en dat vergt vaak een maandenlange investering. Je praat en onderhandelt met mensen, je moet letterlijk hun vertrouwen winnen.

Aanpak van verstoord dierenwelzijn

Bij elke melding wordt een inschatting gemaakt van de ernst van de situatie. Net als vroeger komen er meldingen binnen die eerder duiden op problemen in mens-mens relaties dan in een mens-dier relatie. Je ervaart een hond die de hele dag blaft al gauw als 'overlast' als je zijn baasje niet verdraagt. In principe worden die gevallen uitgeselecteerd, maar als het dier onzichtbaar blijft zal een inspecteur dat adres

JE KUNT NIET ALLES TERUGDRAAIEN.

Coachte politici.

U zit middenin een crisis. U zit met de belangen van het land, de belangen van uw partij, de onderbuikgevoelens van het publiek en een kerkende deadline op 12 september. Wij kunnen ons voorstellen dat u in die drukke gezellig bent te kiezen voor de makkelijkste weg. Voor een populistisch standpunt of iets wat uw tegenstander dwarsboemt. Roepen dat de Dierpolitie naar huis mag, is een realiteit van dit politieke moment. Maar je kunt niet alles terugdraaien. Nederland heeft wetten, en die wetten moeten gehandhaafd. Just dat is niet de Dierpolitie nu goed geregeld. Er zijn 125 agenten opgesteld, er is een centraal meldnummer 144 dat 24/7 beschikbaar is en de Dierenbescherming heeft zijn hele inspectieorganisatie aangepast aan de nieuwe situatie.

Deze nieuwe situatie laat zien dat er bijna twee keer zoveel dierenleed wordt gemeld als vóór de komst van meldnummer 144. Verwaarloosde en mishandelde dieren worden vaker bij hun eigenaren weggehaald en de inspecteurs van de Dierenbescherming zeggen dat dat op een verwaarloosde wijze gebeurt. Dit kind mag je niet met het badwater weggooien. Het opheffen van de Dierpolitie ontstaat u niet van de plicht om de meldingen van het publiek bij het inmiddels breed bekende meldnummer te verwerken en op te volgen. Het maakt de Dierenbescherming niet uit hoe en met wie u dierenbeulen pakt, als ze maar gepakt worden. Er zijn de mishandelde en verwaarloosde dieren maar geholpen worden, ook nadat de dier is gepakt. Dat lukt nu goed dankzij de samenwerking tussen de Dierenbescherming en de inmiddels opgeleide agenten.

Dus politici, zet uw partijbelangen even opzij.
En denk aan de belangen van de dieren die u vertegenwoordigt.

Met vriendelijke groet.

Frank Dales,
Algemeen directeur Dierenbescherming

soms toch een tijdje in de gaten houden. Het loket werkt vanuit de gedachte, dat je beter een keer te vaak dan een keer te weinig op een melding kunt reageren.

Zelfs een melder die het dier in kwestie niet heeft gezien, kan vaak details invullen. Soms kan hij foto's of een verhelderende situatieschets leveren. Van elke melding wordt een dossier aangemaakt, dat door de melder of de afdelingsinspecteurs verder wordt in- en aangevuld. Alle bezoeken worden geregistreerd in een landelijk informatiesysteem. De melder kan desgewenst op de hoogte worden gehouden.

Bij verstoord dierenwelzijn is er over het algemeen geen sprake van kwaadwilligheid. Het kan gaan om mensen met problemen, waardoor ze het welzijn van hun huisdier(en) uit het oog verliezen. Het dier is slachtoffer, niet in de strafrechtelijke zin van het woord maar slachtoffer van de omstandigheden. Verbetering van welzijn van het dier staat centraal, maar de eigenaar of het hele gezin wordt waar nodig bijgestaan. Hiervoor moet de juiste instantie worden ingeschakeld; de afdelingsinspecteurs leveren geen specialistische hulp aan mensen. Ze letten wel op de gezinssituatie, op de woonomgeving en de levenswijze van de betrokkenen (denk aan overmatig gebruik van alcohol of andere middelen en/of gebrek aan financiële middelen). Op (vrijwillige) afstand sturen de afdelingsinspecteurs alleen aan als dat de beste oplossing lijkt voor

het dier. Het dier moet immers in een asiel wachten op een nieuwe kans, terwijl het oude baasje gewoon weer een dier 'neemt'. Regelmatige hercontrole werkt vaak beter.

Samenwerking met derden

Juist omdat de afdelingsinspecteurs vaak complexe situaties aantreffen, waarvan verstoord dierenwelzijn een aspect is, werken ze graag samen met andere instanties.

Ze overtuigen mensen ervan dat ze met hun hond of kat naar de dierenarts moeten gaan, of ze nemen zelf contact op met een dierenarts. Andersom doen dierenartsen of assistenten soms meldingen via 144, die dan soms weer bij het Vertrouwensloket terecht komen.

Het loket streeft naar intensivering van de samenwerking met alle relevante partijen, naar de komst van decentrale Vertrouwensteams waarin hulpverlening aan dieren, kinderen en volwassenen wordt gecoördineerd. De unieke inbreng van de Dierenbescherming is uiteraard een scherpe kijk op dieren, maar als de kinderbescherming of de thuiszorg hun ogen open houden kunnen problemen in een vroeg stadium worden gesignaleerd. Het landelijk duidelijk gepresenteerde nummer 144 biedt in dit opzicht perspectief, het is makkelijk te benaderen en de melding komt steeds vaker terecht op de juiste plaats. Susanne en Monika ervaren de samenwerking met en de ondersteuning door de dierenpolitie als overwegend positief. Het loket werkt op zijn beurt voortdurend aan verbetering, om de afspraken met de partners optimaal na te komen.

Samenwerken voor de dieren

De taak van de vrijwillige afdelingsinspecteurs is om door mentaliteitsverandering verbetering in dierenwelzijn te bewerkstelligen. Zonodig wordt in een langdurige relatie met de betrokken mensen de voortgang bewaakt.

Het aantal meldingen voor de afdelingsinspecteurs is sinds de komst van 144 gehalveerd.³ "Onze vrijwilligers willen graag, waar nuttig, meer werk op zich nemen", zeggen Susanne en Monika. Dieren hebben soms meer baat bij een sociaal-maatschappelijk gerichte aanpak van dierenleed dan bij een strafrechtelijke. Susanne: "Waar de wet ophoudt is vaak nog heel veel te bereiken voor het dier". Zij pleit voor overdracht door de politie aan de afdelingsinspecteurs van dossiers waar ruimte in zit voor verbetering van de situatie voor mens en dier. De ideale situatie, waarin mensen zich goed oriënteren voor ze aan een huisdier beginnen, is nog niet in zicht. Tot die tijd biedt samenwerking uitkomst. Als alle partijen doen waar ze goed in zijn, kunnen ze met elkaar heel veel betekenen voor de dieren in het land.

De ontwikkelingen in deze opbouwfase stopzetten of terugdraaien zou funest zijn. Er zijn allerlei scenario's denkbaar om dat te voorkomen. De Dierenbescherming zou de dierenpolitie liefst 'houden', maar het belangrijkste is dat de reactiesnelheid en de kwaliteit van de opvolging van meldingen gegarandeerd worden.

Wilt u meer weten over het Vertrouwensloket? Teamleider Susanne Schiphorst is te bereiken op susanne.schiphorst@dierenbescherming.nl. Haar telefoonnummer is 088-8113150.

Tekst:
Noor Evertsen, met dank aan Susanne Schiphorst en Monika Schouten

Ziet u een dier in nood? Bel 144 en red een dier!

Of het nu gaat om een ongeluk, dierenmishandeling of -verwaarlozing, vanaf nu kunt u zeven dagen per week, 24 uur per dag melding maken van een dier in nood. Belt u 144, dan wordt direct de juiste hulpverlener ingeschakeld. Kijk voor meer informatie op www.144redeendier.nl

HET LOT VAN EEN DIER Daar maak je je toch sterk voor?

Meldingen van verstoord dierenwelzijn, waarbij geen vermoeden bestaat van een strafbaar feit, worden doorgezet naar het Vertrouwensloket van de Dierenbescherming. (foto: politieregio Brabant Midden West)

De campagne voor 144.

³ Het totaal aantal meldingen van 144 ligt hoger dan voorheen.

Vrouwen en
mannen van de
Dierenpolitie

Dierenmishandeling door kinderen

Henk de Bruin

Half mei dit jaar werd er naar het politiebureau in Sint Annaparochie gebeld met de melding dat er in een nabij gelegen dorp een broedende zwaan op haar nest was doodgeslagen. Uit het buurtonderzoek dat werd uitgevoerd kwam naar voren dat een 11-jarige en 16-jarige jongen een knobbelzwaan net zo lang met stokken hadden geslagen dat deze overleed. De eieren die bijna uit zouden komen hadden ze kapot gegoid.

Henk de Bruin opereert als dierenagent in het noorden van Friesland. Hij was taakaccenthouder milieu, maar toen de dierenpolitie voorbij kwam bedacht hij zich geen moment. "Het werk van dierenagent vind ik erg boeiend en uitdagend. Naast dierenleed treffen wij in gezinssituaties vaak andere sociale problemen aan. In samenwerking met onze netwerkpartners trachten wij ook deze problemen bij hulpverleningsinstanties onder de aandacht te brengen. Ook in deze zaak hebben we contact gezocht met Bureau Jeugdzorg. Deze zaak heb ik samen met de buurtagent en de jeugdcoördinator gedraaid. Uit de verhoren werd duidelijk dat de 11-jarige jongen een normale jongen was. De 16-jarige had echter een verstandelijke beperking en functioneerde op het niveau van een 7-jarige. De jongens waren naar het nest toegegaan om

*Net zolang met stokken
geslagen totdat het
overleed.*

er een ei bij weg te nemen voor thuis. De zwaan bleef echter vast op het nest zitten. De jongens hebben toen stokken gepakt en de zwaan net zo lang geslagen totdat deze dood in elkaar zakte. De twee eieren die in het nest lagen hebben ze weggenomen. Na het kapot gooien van één ei, bleek er een kuiken in te zitten. Het andere ei hebben ze toen maar in de sloot gegoid. Uit de verhoren die we met beide jongens hebben gedaan bleek eigenlijk niet dat er sprake was van een onveilige of verstoorde thuissituatie. Ondanks dat hebben we echter wel een zorgmelding voor Bureau Jeugdzorg gemaakt."

's Nachts niet kunnen slapen

"Tijdens het verhoor gedroeg de twaalfjarige zich zeer correct en is ons niet gebleken dat hij het feit gepleegd zou hebben uit frustratie of andere achterliggende problematiek. Dat het uit de hand is gelopen met de zwaan vond hij heel erg en hij had daarom die nacht ook niet kunnen slapen. De ouders hebben ons dan ook gevraagd de jongen zo spoedig mogelijk te horen, want hij zat er erg mee. De jongen vertelde dat hij lang geleden bij Hart van Nederland wel eens had gezien dat ze zwanen met stokken sloegen. Dit had toen indruk op hem gemaakt. De elfjarige had niet eerder met de politie te maken gehad en hij beloofde plechtig dat dit

ook nooit weer zou gebeuren! Zijn moeder was bij het verhoor aanwezig en begreep dat wij een zorgmelding moesten maken. Zij vertelde dat haar zoon die avond wel geïrriteerd was geweest omdat hij niet naar de barbecue van de voetbalvereniging mocht. Hij was toch stiekem gegaan en vanaf het voetbalterrein is hij die avond met de 16-jarige naar het zwanennest gegaan en hebben ze de zwaan gedood."

Ik kan er niets meer aan doen

Ook bij de 16-jarige was de moeder aanwezig. De jongen die een verstandelijke beperking had, vertelde dat hij wel één keer eerder een dier per ongeluk had doodgemaakt. Hij had eens een kat omhoog gegooid die daardoor was doodgegaan. Hij had de kat weer willen opvangen maar dat mislukte. De jongen vertelde dat de mannetjes zwaan op hun afkwam en dat hij deze met een stok bij het nest had weg gehouden. Naast de stokken hadden ze ook stenen naar de zwaan gegooid en met een stalen buis geslagen. In tegenstelling tot de twaalfjarige maakte deze jongen niet een heel schuldbevuste indruk. Hij wist niet dat het verboden was om een zwaan dood te slaan. Als hij had geweten wie de eigenaar was van de zwaan dan had hij het wel aan diegene verteld. Nu dacht hij: het is gebeurd en ik kan er niets meer aan doen."

Loop niet mee!

Politie Fryslân kent een lange geschiedenis als het gaat om het geven van preventielessen aan het basisonderwijs. Jaarlijks wordt het project Loop niet mee! aan de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs in de provincie Fryslân gegeven. De naam "Loop Niet Mee" zegt iets over het groepsgedrag, het meelopen, het niet opkomen voor je eigen mening en het bewust worden van je eigen gedrag. In het kader van het project bezoeken de leerlingen een politiebureau en worden daar geïnformeerd over allerlei aspecten van het politiewerk. De bedoeling van het project is dat leerlingen zich bewust worden van heersende normen en waarden en dat zij zich bewust zijn van de eventuele gevolgen voor slachtoffers als zij die normen overschrijden. Daarnaast wordt hen geleerd zich bewust te zijn van groeps-gedrag, hun eigen rol in de groep en van het feit dat ze een eigen keuze kunnen maken.

"In het licht van de zwanenzaak vind ik dit project erg belangrijk. Als politie merken we dat dergelijke projecten vandalisme, diefstal, gewelddadig gedrag, pesten en ander antisociaal gedrag door kinderen terugdringen. De kinderen die de zwaan hebben gedood komen zeker in aanmerking voor dit project! Het is belangrijk dat dierenagenten aansluiting zoeken bij sociale hulpverlenende instanties om bepaalde zaken adequaat af te handelen."

Dierenmishandeling op jeugdige leeftijd lijkt een voorspellend karakter te hebben voor het plegen van delicten op latere leeftijd

Voornamelijk in de Verenigde Staten en Canada, maar ook in Engeland is uitgebreid onderzoek gedaan naar de zogenaamde cruelty link: de relatie tussen dierenmishandeling en huiselijk geweld.

Globaal kunnen deze onderzoeken worden onderverdeeld in drie aandachtsgebieden:

1. Onderzoek onder mishandelde vrouwen;
 2. Onderzoek onder kinderen die het slachtoffer zijn van huiselijk geweld of die hiervan getuige zijn;
 3. Onderzoek naar dierenmishandeling door kinderen als een predictor voor het gebruik van geweld tegen personen op latere leeftijd;
- Met name het laatste aandachtsgebied is van belang voor de criminaliteitspreventie. Er lijkt namelijk te kunnen worden gesproken van een relatie tussen het plegen van (ernstige) dierenmishandeling in de jeugd en het plegen van andere delicten, vooral geweldsdelicten (tegen personen), op latere leeftijd. Dierenmishandeling op jeugdige leeftijd lijkt daarmee een voorspellend karakter te hebben voor het plegen van andere delicten en met name voor het gebruik van geweld (tegen personen) op latere leeftijd. De verschillende onderzoeksresultaten wijzen op een vicieuze cirkel: kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld en/of die hiervan het slachtoffer zijn, plegen vaker dierenmishandeling dan kinderen die hier geen ervaring mee hebben. Bron: Centrum Criminaliteitspreventie Veiligheid, 2012

Tekst: M. Pol

Foto's: politie Fryslân

OBS Het Noorderlicht te Harlingen.

.... Ik kan er niets meer aan doen...

10 vragen aan Dion Graus over de dierenpolitie "Dierenrechten moeten in de grondwet worden opgenomen"

Sinds het kabinet Rutte is gevallen heeft de Tweede Kamer besloten af te zien van de Dierenpolitie.

Het idee een dierenpolitie op te richten is ooit ontstaan in 1986 op de Politie school in Heerlen. Tweede Kamerlid voor de PVV Dion Graus vond toen al dat er een alarmnummer moest komen en een speciale politie voor dieren in nood. Zelf had hij nooit gedacht dat hij dit via de politiek zou gaan bewerkstelligen. Als voormalig programmamaker van TV Limburg had hij een eigen dierenprogramma. Ook daar ervoer hij dat hij, bij een melding van dierenmishandeling, van het kastje naar de muur werd gestuurd. Bij de politie had het geen prioriteit en de Dierenbescherming nam alleen meldingen tijdens kantooruren aan. "Maar dierenmishandeling laat zich nu eenmaal niet leiden door kantoor tijden", aldus Graus. Sinds 2006 zit hij in de Tweede Kamer voor de PVV en houdt hij zich onder andere bezig met dierenwelzijn. Bij de laatste kabinetsformatie besloot men tot het instellen van een herhaaldelijk door Graus bepleite dierenpolitie, bestaande uit vijfhonderd man, en het instellen tot een alarmnummer om dierenleed te melden (144). Daarnaast werd besloten om minimumstraffen in te voeren voor recidiverende dierenmishandelaren. Sinds het kabinet Rutte is gevallen heeft de Tweede Kamer besloten af te zien van de Dierenpolitie. Een gesprek hierover met Dion Graus.

Dion Graus

foto: Joyce Schmeitz

1. De Dierenpolitie zoals beschreven in het regeerakkoord is afgeschaft. Wat gaat er nu gebeuren?

Graus: Het plan was vijfhonderd politiemensen op te leiden die zich fulltime met dierenwelzijn zouden bezighouden. Dat gaat niet door. Inmiddels zijn er honderdachtenzestig politiemensen opgeleid. De Kunduz coalitie heeft besloten dat deze agenten taakaccenthouder worden. Deze politiemensen hebben minder bevoegdheden dan aanvankelijk was afgesproken. Verder weet ik dat enkele politiekorpsen door willen gaan met de Dierenpolitie zoals die was bedoeld. Er zijn ook korpsen die blij zijn dat ze van de Dierenpolitie af zijn. Dat is schandalig. Als je dan niet zo'n grote dierenvriend bent als ik, doe het dan tenminste voor de bijvangsten.

2. De bijvangsten, waar moeten we dan aan denken?

Graus: Er is aangetoond dat er in veertig procent van de gevallen een één op één relatie bestaat tussen dierenmishandeling en huiselijk geweld. Dat blijkt onder andere uit een recent onderzoek van Marie-Jose Enders-Slegers (Universiteit Utrecht). Je moet dan bijvoorbeeld denken aan psychosociale problemen. Onlangs nog gingen agenten van de Dierenpolitie op een melding van dierenmishandeling af. Zij troffen in het huis ook een zwaar verwaarloosde baby aan. Verder loopt de Dierenpolitie ook regelmatig tegen hennepplantages aan, gestolen voertuigen en verboden wapenbezit. Ook al doe je het niet voor de dieren, doe het dan tenminste voor de

bijvangsten. Aangezien de reguliere politie niet op een melding van dieren mishandeling af gaat, zullen deze bijvangsten nooit boven tafel komen. Met de dierenpolitie wel.

3. Waarom was het een goed idee om de Dierenpolitie op te richten?

Graus: De Dierenpolitie kan meer uitrichten, op het moment dat zij ook tegen andere zaken aanloopt. Van de vijfhonderd à zeshonderd meldingen die er per dag binnenkomen bij het alarmnummer 144 gaat het in zes procent van de gevallen om strafrechtelijke meldingen (bron: Ministerie van Justitie en Veiligheid).

Een agent van de Dierenpolitie kan hier tegen optreden, maar medewerkers van de LID en VWA niet, omdat zij de politionele en strafrechtelijke bevoegdheden niet hebben.

4. Wat zijn de successen van de Dierenpolitie geweest?

Graus: Er zijn door het instellen van het alarmnummer 144 drie keer zoveel meldingen binnengekomen van dierenleed dan daarvoor bij de Dierenbescherming. Op jaarbasis zijn dat er mogelijk meer dan honderdduizend. Uiteindelijk zijn er duizenden dieren gered en duizenden in beslag genomen. Verder is gebleken dat de mensen die de alarmcentrale bemannen ook goed doorverwijzen en exact weten welke hulpdiensten er nodig zijn op dat betreffende moment. De brandweer ruikt echt niet meer uit voor een kat die in een boom zit. Bij de alarmcentrale weten ze precies wie ze moeten hebben om dit probleem op te lossen.

5. Toch zijn er ook veel vooroordelen over de Dierenpolitie: zo is er ook vanuit de politie gezegd dat door het instellen van de Dierenpolitie er veel andere zaken blijven liggen. Hoe kijkt u daartegenaan?

Graus: Ik ben blij dat u dat zegt. Deze gedachten-gang is onjuist. Een feit is dat de Dierenpolitie bij

een melding juist veel zaken is tegenkomen die nu voorbij gaan aan de reguliere politie, zoals huiselijk geweld, psychosociale problemen, hennepplantages en verboden wapenbezit. Die ziet een reguliere agent niet. En het mooie is dat de Dierenpolitie dan ook de politieke en strafrechtelijke bevoegdheid heeft hiertegen op te treden, in tegenstelling tot BOA's.

6. Voormalig korpschef Amsterdam-Amstelland Bernard Welten noemde het 'de caviapolitie', een dierenpolitie met de focus op huisdieren. Wat vindt u daarvan?

Graus: Onzin natuurlijk. Van de vele dieren die de afgelopen maanden in beslag zijn genomen is het merendeel vee geweest. Er zijn hooguit enkele cavia's meegenomen. Agenten van de Dierenpolitie komen veel vermagerde paarden tegen, zeker nu in crisistijd. Sommige paardenbezitters laten die dieren gewoon wegwijnen. Ik vind de uitspraak van Welten daarom schandalig. Dat Welten niet van dieren houdt mag duidelijk zijn, maar dan zou hij nog altijd voor de Dierenpolitie moeten zijn vanwege de bijvangsten. Ik vind het daarom des te leuker dat zijn voorganger Nordholt mij juist publiekelijk steunt.

7. Er is ook kritiek geweest op de opleiding. Zo zou het onderwerp dierenwelzijn nauwelijks aan bod komen.

Graus: Minister Opstelten heeft deze opleiding snel in de markt gezet en hij heeft dat m.i. goed gedaan. Ik vind het logisch dat een opleiding moet groeien. De Flora- en Faunawet is aan bod gekomen, maar ook de cirkel van huiselijk geweld. Met het onderwerp dieren noodhulp zijn we bezig. Als je start met een opleiding, dan gaat daar uiteraard een groeiproces aan vooraf, dat kan niet anders.

Er is aangetoond dat er in veertig procent van de gevallen een één op één relatie bestaat tussen dieren mishandeling en huiselijk geweld.

Uiteindelijk zijn er duizenden dieren gered en duizenden in beslag genomen.

Agenten van de Dierenpolitie komen veel vermagerde / verwaarloosde paarden tegen.

Plannen om ook preventief aan de slag te gaan, te controleren op slachthuizen gaan nu ook niet door.

8. De Dierenpolitie is straks niet de specialistische eenheid zoals u het had bedacht, maar zijn agenten met een taakaccent. Wat vindt u daarvan?

Graus: Eigenlijk zijn we terug bij af. Er bestonden voorheen ook altijd al politieagenten met als taakaccent dierenwelzijn, zoals de bereden politie bijvoorbeeld. Dierenwelzijn is hiermee weer een ondergeschoven kindje.

Als taakaccenthouder kun je alleen op meldingen afgaan. Plannen om ook preventief aan de slag te gaan, te controleren op slachthuizen en veehuizen gaan nu ook niet door.

9. PDM vindt dierenbescherming belangrijk, maar vindt ook dat de omgeving van die dieren in standgehouden moet worden. Hoe kijkt u daartegenaan?

Graus: Wij vinden die omgeving wel van belang, maar zijn tegen 'tupperware' natuur, met aangelegde paddepoelen en kikkerbruggen. Stop daarom met die onzinnige subsidies voor dit soort projecten. Dat geldt ook voor de EHS en Natura 2000 gebieden. Oudhollandse landschappen vinden we prachtig en moeten in standgehouden worden. Maar neem nou bijvoorbeeld de Oostvaardersplassen: dat is geen natuur. De situatie in dit natuurgebied heeft geleid tot dierenverwaarlozing en dierenmishandeling. Tienduizenden dieren zijn gestorven, omdat ze niet zijn bijgevoerd en ook niet kunnen migreren omdat ze in een afgesloten gebied zitten.

10. Wat zijn uw plannen voor de nabije toekomst?

Graus: De Dierenpolitie is een veel te vroege dood gestorven op basis van partijpolitiek over de ruggen van dieren in nood. De agenten die al bezig waren zijn vooral achter meldingen aangegaan en hebben nog niets preventiefs kunnen doen. Wij gaan ervoor zorgen dat die vijfhonderd man er komen. Daarnaast steken wij in op zwaardere straffen voor dierenmishandelaars en een strengere en soberdere regime voor dierenmishandelaars. Verder zijn wij bezig met een dieren noodhulpplan en pleiten wij ervoor dat het dierenrecht in de Grondwet wordt opgenomen.

Op 3 juli presenteerde de PVV hun verkiezingsprogramma. Een aantal punten mbt de dieren:

- Dierenrechten in de grondwet
- Behoud van de Dierenpolitie, 1-4-4- Red Een Dier
- Zware straffen voor dierenmishandelaars
- Voor hen ook een levenslang verbod op het houden van dieren
- Nationale en veterinaire professionele 144 Dierenambulancedienst
- Wettelijk verbod op ritueel slachten
- Verbod op plezier-, druk-, drijfjacht
- Meer grenscontroles op diertransporten uit Oost-Europa
- Aanpak en strafbaarstelling van illegale dierenhandel via internet

Tekst: Annet Les

Een interview met Henk van der Aa werkzaam bij de dierenpolitie van de regiopolitie IJsselland

Vrouwen en mannen van de Dierenpolitie

Het werkgebied van de dierenpolitie omvat de gehele regio IJsselland. In IJsselland zijn op dit moment drie politiemensen werkzaam bij de dierenpolitie, waarvan nu nog een voor 50 % en twee voor de volle 100 %. Hiervan doet één het werkgebied rondom Deventer en één het werkgebied rondom Steenwijk. Henk heeft als werkgebied het overige deel van de regio.

Aangezien dit werkgebied redelijk groot is wordt regelmatig werk overgeheveld naar de twee andere collega's.

Wat is je achtergrond en hoe lang werk je bij de politie.

De eerste eenentwintig jaren heb ik de Basis Politie Zorg (BPZ) werkzaamheden verricht. Daarna heb ik twaalf jaren bij de Vreemdelingenpolitie gezeten.

Waarom de keuze voor de dierenpolitie? (vrijwillig of verplicht?)

De keuze om naar de dierenpolitie te gaan heb ik gelukkig vrijwillig kunnen maken. Deze keuze was voor mij echter totaal niet moeilijk, want als ik in mijn jeugd had mogen studeren, was ik waarschijnlijk dierenarts geworden. Ik ben in mijn vrije tijd keurmeester bij de Nederlandse Bond van Vogel-liefhebbers en kweek met vogels. We hebben thuis twee Duitse Doggen en een zevental katten. Ik woon in een boerenstreek en was in het verleden regelmatig op de boerderij te vinden.

Bezit je voldoende vakbekwaamheid? Voldeed de specifieke opleiding?

Naar mijn mening voldoet de basisopleiding nog niet aan alle wensen, maar naarmate er meer dierenpolitiecollega's komen, zal dit zeker verbeteren.

Wat is je ervaring met de praktijk van de dierenpolitie?

In IJsselland hebben we vele meldingen gehad waarbij het voornamelijk gaat over honden en paarden. Over pony's werd er veel gemeld en met name in de winterse periode was het erg druk met meldingen. Het ging dan veelal over meldingen over pony's met doorgegroeiende hoefjes en honden in de buitenren in de winter. Ook over honden

Henk van der Aa (l) en Jan Zandvoort(r) controleren een gechipt paard.

welke mager zijn en paarden waarvan de ribben en heupbotten erg zichtbaar waren. Dit heeft overigens veelal te maken met de leeftijd van de paarden (boven de dertig jaren).

Heb je het idee dat je werk bij de dierenpolitie t.o.h. iets toevoegde c.q. iets heeft opgeleverd?

Ik denk dat in het werk dat wij doen zeker een meerwaarde heeft. Vaak betreft het ook opvoedkundige zaken. Hoe ga je met beesten om.

Tegen welke barrières loop je aan?

In het begin van de dierenpolitie werd er nog sceptisch tegen aan gekeken, maar naar mate de zaken zich aandienden worden de collega's toch wel serieuzer genomen.

Wat vind je van de huidige (politieke) ontwikkelingen t.a.v. de dierenpolitie?

Ik denk dat de politiek zich nog ongeloofwaardiger maakt als de dierenpolitie nu weer zou worden afgeschaft.

Hoe zie je voor jezelf de toekomst als agent bij de dierenpolitie bij deze werkgever?

Ik hoop dat de dierenpolitie blijft bestaan en hoop dan ook dat ik in deze functie mijn loopbaan bij de politie kan beëindigen.

Wat voor rol kan PDM in deze nu en in de toekomst spelen?

Ik denk dat de PDM voornamelijk een voorlichtende rol kan spelen en mensen duidelijk kan maken hoeveel dierenleed er ook in ons land is.

Tekst: D. Nijhof

Falco subbuteo ballone exit est..... of toch niet! Hoe een ballonfeest rekening hield met een boomvalk

Gevreesd werd dat de boomvalken zoveel verstoring niet konden verdragen.

(foto: Sip Veenstra)

Tijdens mijn vakantie kreeg ik een melding van een broedende boomvalk op het evenementterrein in Joure. Gezien de zeldzaamheid van het dier heuglijk nieuws, echter op korte termijn zou daar het grootste en jaarlijkse ballonevenement van Nederland plaatsvinden. Vijf avonden lang zouden vijfendertig hete-luchtballonnen uit binnen- en buitenland opstijgen vanaf de Nutsbaan. Tot overmaat van ramp kwam er ook nog een valkenier met vijftien verschillende roofvogels en stond een vuurwerkshow ter afsluiting op het programma. Wat kan een boomvalkenpaar allemaal verdragen?

Gevreesd werd dat de boomvalken zoveel verstoring niet konden verdragen en definitief hun jongen zouden verlaten.

Een strafrechtelijke interventie leek geen optie, omdat het Functioneel Parket naar onze inschatting niet te porren zou zijn voor een voorlopige maatregel, waardoor het feest wellicht geen doorgang kon vinden. Het achteraf opmaken van een proces-verbaal voor verstoring zou een doekje tegen het bloeden zijn en geen troost bieden voor het verlies. Collega Gosse zag de donkere bui al hangen en mailde: Falco subbuteo ballone exit est... Gelukkig pakte het anders uit!

In gezamenlijk overleg is besloten dat de ballonvaarders voldoende hoogte moesten aanhouden alvorens over de bomen af te varen.

(foto: Sip Veenstra)

Harly, de bald eagle

Sip Veenstra en Ronald Kuindersma, de twee vogelaars die de melding deden, vertellen dat ze van kinds af aan al op de Nutsbaan komen die tegen het dorp aan ligt. Ronald: "Begin juli zag ik twee boomvalken boven het dorp vliegen in de richting van de Nutsbaan. Ik ben toen met Sip daar gaan zoeken en toen vonden we het nest hoog in een populier. We wisten dat drie weken later de Friese Ballonfeesten op het terrein zouden worden gehouden. We wonen vlakbij dat terrein en die feesten zijn er al 25 jaar dus we weten uit ervaring dat die ballonnen vlak over de bomen heen gaan. In een flyer hadden we ook nog gelezen dat er een spectaculaire roofvogelshow met o.a. Harly de bald eagle zou plaatsvinden." Sip vult aan: "Als je de literatuur er op naslaat, lees je dat boomvalken heel fel tegen andere roofvogels te keer kunnen gaan. Voor de boomvalken kon het dus een erg nadelige confrontatie worden, maar misschien ook wel voor de valkenier."

Overleg versus handhaving

Sip: "We wilden het probleem met overleg tackelen en niet met een botte handhavingsbijl gaan zwaaien. Wel wilden we weten of we door de politie zouden worden gesteund als de betrokken organisaties niet wilden luisteren. Nadat ons bleek dat we die steun kregen, zijn we in gesprek gegaan. Ik heb eerst met de vogelwacht gebeld en die heeft contact gezocht met de voorzitter van de ballonfeesten. In gezamenlijk overleg is besloten dat de ballonvaarders voldoende hoogte moesten aanhouden alvorens over de bomen af te varen. In de briefing aan alle ballonvaarders is gevraagd rekening te houden met het boomvalkengesein en voldoende hoogte bij het opstijgen aan te houden."

Daarnaast is de roofvogelshow zo ver mogelijk vanaf de nestboom gehouden. Tijdens de roofvogelshow zagen we dat één van de ouders ongeveer vijftig meter boven de roofvogels bleef hangen en de verrichtingen van o.a. de Laplanduil, Kerkuil en Woestijnbuizerd nauwlettend in de gaten hield. Tot een confrontatie kwam het gelukkig niet!" Ronald: "Op de dag dat we op het terrein aanwezig waren, stond de wind gunstig en vlogen de ballonnen van het nest vandaan, maar er waren ook dagen dat de wind ongunstig stond en dat de ballonnen over het nest heen vlogen. Echter na afloop van het evenement bleek dat de boomvalken nog steeds hun jongen voerden en zich kennelijk nergens wat van aan hadden getrokken!"

Succesvolle samenwerking

Sip: "Twee weken nadat de ballonfeesten voorbij waren, wilden we de jonge boomvalken ringen, maar het bleek dat de vogels al waren uitgevlogen. Het is natuurlijk niet te zeggen of we met onze actie hebben voorkomen dat de boomvalken werden verstoord, want het waren wel vijf dagen met allerlei drukte en lawaai van ballonnen, vuurwerk, roofvogels, muziektredens en zelfs helikopters. Wat wel te zeggen is dat ik het bijzonder vond dat zo'n groot evenement rekening heeft willen houden met een paar vogels. De samenwerking met de vogelwacht, de gemeente, de organisatie van het evenement, de ballonvaarders en de valkenier was geweldig en een voorbeeld van hoe je met zijn allen een natuurbelang kan beschermen!"

Voor meer informatie:
Regionaal Milieuteam Fryslân
Tekst: Michel Pol

Boomvalk

Boomvalkfeiten

Aantal en trend

Het aantal boomvalken neemt de laatste tijd af. De afgenomen beschikbaarheid van prooidieren als graspieper, veldleeuwerik en libellensoorten speelt waarschijnlijk een belangrijke rol. In Nederland broeden ongeveer 750 tot 1.000 paren. Dat is een stuk minder dan in de jaren '80 toen er nog 1.700 tot 2.100 paren werden geteld.

Aantal broedparen: 750-1.000 (in 1998-2000)

Rode Lijst: Ja

Motief: Kwetsbaar

Oorzaak afname/ toename:

Veranderingen in de boomvalkpopulatie zijn waarschijnlijk toe te schrijven aan verdroging van natte heidegebieden en mogelijk enige toegenomen predatie van (jonge) boomvalken door haviken. Boomvalken zijn echter lastige vogels om te onderzoeken, het inzicht in de soort is daardoor beperkt.

Bron: Vogelbescherming Nederland

Politie- Dieren en Milieubescherming zoekt vrijwilligers!

Onze vereniging bouwt aan de toekomst. Wij willen onze zichtbaarheid en ledental vergroten én we willen onze leden meer bieden. PDM wil een kennisplatform zijn voor iedereen die zich bezighoudt met handhaving van natuur-, milieu en dierenbeschermingswetgeving. Een platform waar informatie en ervaringen met elkaar uitgewisseld kunnen worden.

Wat doen wij nog meer?

Onze vereniging:

- anticipeert op organisatorische veranderingen bij politie, Rud's en inspecties.
- volgt en reageert op nieuwe ontwikkelingen in wetgeving.
- heeft een oog- en oorfunctie van lokale handhavers op de relevante onderwerpen.

Via onze site en ons verenigingsblad Handhaving Dier&Milieu houden wij u op de hoogte van belangrijke zaken en bespreken wij praktijkgevallen. Nog dit jaar starten wij met het optreden als makelaar voor stage- en afstudeerplaatsen.

Onze vereniging heeft voor al deze activiteiten vrijwilligers nodig. Wilt u ons helpen één van deze onderwerpen te realiseren, dan kunt u zich aanmelden bij onze secretaris: secr@politiedierenenmilieu.nl.

Vrouwen en mannen van de Dierenpolitie

Mijn grootste hobby is paardrijden.

Een interview met Heleen Klein Breteler, werkzaam bij de politieregio Noord- en Oost- Gelderland, district Achterhoek

Hoe groot is je werkgebied en met hoeveel collega's bemens je de afdeling dierenpolitie?

Mijn huidig werkgebied is de hele Achterhoek en als het nodig is verleen ik bijstand in de districten IJsselstreek en Noordwest-Veluwe. De oppervlakte van het district Achterhoek bedraagt 1220 km² en er wonen circa 301.500 mensen. Wij werken met drie collega's van de dierenpolitie in het district Achterhoek. In totaal zijn wij voor de regio Noord- en Oost-Gelderland met zeven collega's van de dierenpolitie actief.

Wat is je achtergrond en hoe lang werk je bij de politie?

Vanaf mijn 8ste heb ik veel met dieren opgetrokken. Daarbij was mijn grootste hobby (nog steeds) paardrijden. Privé hebben wij verschillende dieren. Ik heb een aantal jaren als regioruiter bij de bereden politie in de politieregio Gelderland-Midden gewerkt. Daarnaast heb ik verschillende neventaken gehad waaronder, ME (Mobiele Eenheid), jeugd en zeden en team bedrijfsopvang. Al met al werk ik nu 16 jaar bij de politie.

Waarom de keuze voor de dierenpolitie? (vrijwillig of verplicht?)

Van verplichting was absoluut geen sprake. Toen ik hoorde van de sollicitatieronde heb ik geen seconde getwijfeld om te gaan solliciteren. Terugkijkend op mijn jaren binnen de politie heb ik veel dierenleed gezien, daar werd helaas geen prioriteit aangegeven. Nu krijg ik de kans om ook voor de dieren te strijden, dit geeft mijn een erg goed gevoel.

Bezit je voldoende vakbekwaamheid? Voldeed de specifieke opleiding?

Gezien mijn ervaring binnen de reguliere politiedienst, heb ik genoeg handvatten om in te kunnen schatten wanneer het welzijn van mens en dier in gevaar is. Tijdens de opleiding hebben wij praktijk-situaties besproken en hebben wij kennis gemaakt met onze netwerkpartners waaronder de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming, de Nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit, dierenartsen etc. Ook zijn er zaken behandeld waarop samenloop van toepassing was, denk hierbij aan huiselijk geweld zaken.

Wat zijn tot op heden je praktijkervaringen bij de dierenpolitie?

Ik zie vooral paarden, pony's en ezels met te lange hoeven, verwaarloosde/mishandelde honden en katten, inheemse diersoorten doden/verwonden, onthouding van medicatie waardoor onnodig pijn veroorzaakt werd, hoefbevangen pony's, dumpen van dieren, slechte huisvesting, onthouden van de nodige zorg, illegale honden handel/fokkers etc.

Heb je het idee dat jou werk bij de dierenpolitie iets toevoegt of iets heeft opgeleverd?

Jazeker, gezien het aantal meldingen en opgemaakte processen-verbaal heb ik alleen maar respect dat dit de afgelopen jaren met 15 personen (Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming) is opgepakt. De aanpak van dierenleed zorgt voor een nauwe samenwerking met onze netwerkpartners, denk hierbij aan Bureau Jeugdzorg (huiselijk geweld), gemeenten, woningbouwverenigingen etc. Naast processen-verbaal heb ik ook al verschillende zorgmeldingen voor bureau jeugdzorg en het Advies en Meldpunt Kindermishandeling opge maakt.

Tegen welke barrières loop je aan?

Om ons nog verder te ontwikkelen worden cursussen gepland en krijgen wij onderricht van dierenartsen, tevens is er voldoende naslagwerk. Omdat het een nieuwe functie binnen de politie betreft geven wij aan onze naaste collega's presentaties over onze werkzaamheden. Tot op heden worden

wij goed ondersteund door onze collega's en geven zij ook aan dat we nodig zijn. Wij voelen ons zeer gesteund door onze korpsleiding en krijgen de middelen die we nodig hebben om ons werk te kunnen uitvoeren. Negatieve publiciteit is er in het begin wel geweest, maar dat heb je altijd bij veranderingen.

Wat vind je van de huidige (politieke) ontwikkelingen t.a.v. de dierenpolitie

Ik ga niet over de politiek maar de dierenpolitie gaat voorlopig verder, net zoals we dat al deden, met het opsporen van strafbare feiten.

Het is nog niet definitief duidelijk hoe de functie uiteindelijk wordt ingevuld (voltijd of taakaccent), maar de minister zal na de zomerperiode uitsluitsel geven.

Wat voor rol kan PDM in deze nu en in de toekomst spelen?

Informatie verstrekken en kennis delen met elkaar, we zullen het tenslotte met elkaar moeten doen.

"dieren vragen van de maatschappij alleen een eerlijke behandeling"

Tekst en foto's: A. Lieske

Dieren vragen van de maatschappij alleen een eerlijke behandeling.

Artikelen bij overtreding Gwwd

Art. 36 Gwwd (dierenmishandeling)

1. Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van een dier te benadelen.

2. Tot de in het eerste lid verboden gedragingen worden in ieder geval gerekend:

- a. een dier arbeid doen verrichten, welke kenmerkend zijn krachten te boven gaat of waartoe het uit hoofde van zijn toestand ongeschikt is;
- b. een koe met overvolle uier vervoeren of op een markt of openbare verkoping ten verkoop houden;
- c. bij de verlossing van een koe gebruik te maken van dierlijke trekkracht of van een niet door Onze Minister daarvoor toegelaten krachttoestel;
- d. een hond als trekkracht gebruiken.

Art. 37 Gwwd (dierenverwaarlozing)

Het is de houder van een dier verboden aan een dier de nodige verzorging te onthouden.

Het complete overzicht staat op onze site

De Visserijwet 1963 toegelicht

Deel 20: Reglement voor de binnenvisserij 1985 – deel 8 – de administratie

Een goudvis is geen aangewezen soort.

Vorige aflevering

De vorige aflevering stonden we, aan de hand van artikel 10 Reglement voor de binnenvisserij 1985, stil bij het voorhanden hebben van één of meer vistuigen op of in de nabijheid van enig binnenwater, in strijd met overige artikelen van het Reglement voor de binnenvisserij 1985, of zonder daartoe gerechtigd of bevoegd te zijn. We zagen dat dan dezelfde bepalingen gelden als in die gevallen dat er daadwerkelijk wordt gevist.

Dit is weer niet van toepassing wanneer het vistuig zodanig is verpakt of in zodanige toestand is dat dadelijk gebruik daarvan niet mogelijk is.

We zagen dat het verboden is om op het IJsselmeer, buiten een haven, aan boord van een vissersvaartuig een vistuig voorhanden te hebben indien het gebruik volgens het Reglement voor de binnenvisserij 1985 verboden is.

Terugblik

Vanaf Dier en Milieu 2011/2 denken we na over de begripsomschrijvingen en verbodsbepalingen van het Reglement voor de binnenvisserij 1985.

We zagen iets van de begripsomschrijvingen zoals 'maaswijdte', 'fuijk', 'zegen', 'staand net', 'kruisnet' en 'electrovisapparaat'. We zagen de opsomming van 'toegestane' vistuigen, de regels rond de electrovisserij, maaswijdte van beroepsvistuigen, verboden handelingen met vistuigen, verboden tijden, verbodsbepalingen betreffende de nachtvisserij, de IJsselmeervisserij, het vissen bij vispassages en stuwen en het aan de waterkant hebben van vistuigen die voor daadwerkelijk gebruik gereed zijn.

Voor de binnenvisserij biedt het Reglement voor de binnenvisserij 1985 vele regels die moeten worden nageleefd, gecontroleerd cq gehandhaafd.

In een zodanige toestand verpakt dat dadelijk gebruik daarvan niet mogelijk is.

Deze aflevering

Bij één onderwerp hebben we nog niet stilgestaan: *het voeren van administratie.*

Daarmee willen we de bespreking van het Reglement voor de binnenvisserij 1985 afronden, om daarna te vervolgen met de bespreking van de Uitvoeringsregeling visserij.

In deze aflevering willen we stilstaan bij het voeren van administratie van aangevoerde of verhandelde vis, of van vis die onder zich wordt gehouden, artikel 10a Reglement voor de binnenvisserij 1985.

Administratie

We letten eerst op een aantal belangrijke bestanddelen van artikel 10a lid 1 Reglement voor de binnenvisserij 1985.

Het begint met *'een ieder die vis van de door Onze Minister aangewezen soorten aanvoert, aan- of verkooft of onder zicht houdt, of die bemiddeling verleent bij het veilen van die vis...'*

Het gaat om de aangewezen soorten. Welke

begripsomschrijvingen en soorten dat betreft, zagen we in Dier en Milieu 2009/5. Het verhandelen van goudvissen valt hier dus niet onder omdat de goudvis geen aangewezen soort is, zoals bedoeld in de Visserijwet 1963. Maar het verhandelen van aal/paling dus wel, want die vissoort is genoemd in bijlage 1 Uitvoeringsregeling visserij.

Opvallend is dat er niet staat: 'Een ieder die vis van de door Onze Minister aangewezen soorten vangt en aanvoert en verhandelt enz.....' Nee, er staat 'een ieder die vis van de door Onze Minister aangewezen soorten aanvoert, aan- of verkoopt of onderzocht houdt, of die bemiddeling verleent bij het veilen van die vis...' Artikel 10a lid 1 Reglement voor de binnenvisserij 1985 richt zich dus op 'een ieder' die handelingen met gevangen vis verricht die gericht zijn op de handel met die vis. De wetgever heeft hier in de eerste plaats de beroepsvisserij op het oog gehad. Maar naar de letter van de wet geldt artikel 10a lid 1 Reglement voor de binnenvisserij 1985 ook de sportvisser, die gevangen vis verkoopt aan een vishandelaar. En het geldt ook de vishandelaar die gevangen vis koopt van de sportvisser of van de beroepsvisser. Maar het geldt ook voor de handelingen die plaatsvinden op de visafslag.

De wetgever heeft allerlei regels gesteld voor vissoorten, visrechten, akten en schriftelijke toestemmingen, vistuigen, aas, gesloten tijden en plaatsen enz., maar de wetgever heeft ook regels gesteld voor wat er 'op het schip en op het land' met die gevangen vis gebeurt.

Tekst:
J.H. (Henri) Madern, Politie Hollands Midden
Tel.06-55823185

henri.madern@hollands-midden.politie.nl

Voor het verhandelen van aal/paling is administratie voeren wel verplicht.

*De wetgever heeft hier in de eerste plaats de beroepsvisserij op het oog gehad .
(foto: A. Bosscha)*

Vrouwen en
mannen van de
Dierenpolitie

In de klem

Jan Overbeek

In plaats van hondengeleider is Jan Overbeek sinds vorig jaar actief als dierenagent in de hele provincie Drenthe. Jan is een soort "vliegende keep". Op zaterdagmiddag 7 april 2012 was hij met collega dierenagent Patricia Maris aan het werk toen hij een melding kreeg van de meldkamer dat er op reeën werd gejaagd in de omgeving van Rolde. Omdat op dat moment de beheersjacht op reeën was gesloten gingen Jan en Patricia direct op onderzoek uit.

"Na een korte zoekactie troffen we vier mannen in een terreinwagen aan. Nadat ik ze een stopteken had gegeven, bleek dat twee van de mannen jagers waren. Beide hadden een wapen bij zich. De jagers waren in het bezit van een geldige jachtakte en grondgebruikersverklaring. Ze gaven aan op kraaien te hebben geschoten en dat mogelijk tengevolge van het schot reeën op de vlucht waren geslagen. Om uit te sluiten dat er toch niet onverhoopt een ree in de kofferbak lag, verzocht ik de bestuurder de kofferbak te openen ter controle van de bepalingen in de Flora- en faunawet. De bestuurder, die overigens geen jager was, opende zijn kofferbak. Ik zag toen dat er twee pootklemmen in lagen. Nadat ik hem de cautie had gegeven, verklaarde hij dat het zijn klemmen waren en dat hij ze had uitgeleend aan een boer om er ratten mee te vangen. Ik heb de klemmen in beslag genomen en proces-verbaal opgemaakt voor artikel 15 lid 2 van de Flora- en

Inbeslaggenomen klemmen

faunawet gelet op artikel 11 lid 2 onder b van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren."

Welkome aanvulling

Deze zaak is een mooi voorbeeld van de overlap van het werkterrein van de dierenagent met die van de groene handhaver. Pootklemmen zijn destijds door de wetgever verboden uit dierenwelzijnsoverwegingen, het gebruik daarvan levert dan ook bijna altijd een overtreding van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren op. Veel overtredingen uit de Flora- en faunawet kun je ook bestempelen als welzijnsovertredingen. Wat te denken van boeren die nesten of jongen van weidevogels kapot maaien of roofvogelvervolging?

"De prioriteiten van ons werk mogen dan voornamelijk bij gehouden dieren liggen, maar we zijn er natuurlijk ook voor de in het wild levende dieren. Omdat ons werkterrein erg breed is moeten we wel goed samenwerken met anderen. Ik vind dat de dierenpolitie in 3Noord nu al heeft bewezen een welkome aanvulling te zijn op het terrein van dierenwelzijn en natuurhandhaving. Kennelijk vullen wij toch een handavingsgat op en vervullen wij een behoefte bij andere organisaties. Dit hebben we ook naar aanleiding van de val van het Kabinet en de door de Tweede Kamer aangenomen motie, om de dierenagenten niet uitsluitend in te zetten op diergerelateerde zaken, maar ook op ander politiewerk, kenbaar gemaakt aan de raad van korpschefs. Vanuit

de samenleving ontvangen we signalen dat men het belangrijk vindt dat er door de politie aandacht wordt besteed aan dierenleed en dierenwelzijn. Ook binnen de politieorganisatie, waar aanvankelijk sceptisch gereageerd werd op de komst van de "caviapolitie", hebben wij in korte tijd een hoge waardering verworven en ziet men de noodzaak van onze taak."

Klemmend beroep

"In de brief aan de portefeuillehouder dierenpolitie in de raad van korpschefs, dhr. B. Rookhuijzen, stellen we dat:

- het dierenwelzijn niet mag lijden onder politieke keuzes

- het opheffen van de dierenpolitie geen optie is
- de functie van dierenagent een fulltime functie behoort te zijn
- in plaats van de dierenpolitie uit te breiden tot de afgesproken 500, de huidige situatie te handhaven en eventueel naar werkaanbod uit te breiden met taakaccenthouders.

Ik hoop dat we in korte tijd hebben aangetoond dat de dierenpolitie in de huidige vorm een niet weg te denken onderdeel is geworden van de politie in Nederland. Ik hoop dat men dat waardeert en de dierenpolitie laat voortbestaan zodat dieren niet langer in de klem komen te zitten!"

Tekst: M. Pol

Een buizerd in een klem.

Een doorgemaakte grutto.

Artikelen bij overtreding Visserijwet

Art. 10 Visserijwet 1963 (stroperij)

1. Het is verboden de binnenvisserij uit te oefenen met vistuigen, anders dan een of meer hengels of een of meer peuren, zonder een geldige akte te kunnen tonen.

[...]

Art. 21 Visserijwet 1963 (stroperij)

1. Het is verboden in een water, als bedoeld in artikel 1, vierde lid, onder d, te vissen voorzover een ander rechthebbende is op het visrecht van dat water.

[...]

Art. 55 Visserijwet 1963 (stroperij)

1. Ieder, die de visserij uitoefent of pleegt uit te

oefenen, is verplicht op eerste vordering van een opsporingsambtenaar:

- a. deze ambtenaar in de gelegenheid te stellen zijn vaartuig te betreden;
 - b. ter inzage af te geven de op grond van het bepaalde bij of krachtens deze wet voor de uitoefening van de visserij vereiste akten, vergunningen, schriftelijke toestemmingen, huurovereenkomsten en andere bescheiden, waarvan inzage naar het redelijk oordeel van deze ambtenaar voor de vervulling van zijn taak nodig is;
 - c. uitstaand vistuig te lichten;
 - d. gesloten viskaren te openen;
 - e. anderszins de medewerking te verlenen, welke deze ambtenaar voor de vervulling van zijn taak behoeft.
2. Overtreding van het bij het vorige lid bepaalde wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van de tweede categorie.
 3. De feiten strafbaar gesteld bij dit artikel worden als overtreding beschouwd

Het complete overzicht staat op onze site

Toekomstgericht denken over misdaad en schade

Een weerkerend thema in *Handhaving Dier & Milieu* is het grensoverschrijdende gedrag van de mens – zie bijvoorbeeld de brief van Henk Baptist in aflevering 1 van dit jaar (Zoeken naar de grenzen van het toelaatbare) en het artikel waarin Ron Hoen stelt dat sommige mensen zich als “beesten” blijven gedragen (aflevering 2). “Beesten” staat in dit verband mijns inziens met recht tussen aanhalings-tekens, want met dit soort vergelijkingen beledigt je de dieren!

De grenzen die de mens niet respecteert zijn door de maatschappij waarin hij leeft gestelde normen, die je deels ook terugvindt in wettelijke bepalingen. Voor een van de komende nummers van *Handhaving Dier & Milieu* is een artikel gepland over de Nederlandse c.q. Europese normen voor het gedrag van mensen jegens dieren. Bij wijze van aanloopje wil ik deze keer ingaan op twee recente publicaties die laten zien hoe veelomvattend dit onderwerp is – door zowel de kring van slachtoffers als de visie op te normeren handelingen te verruimen.

Het gaat om het rapport *De mens centraal?* en het meest recente nummer van Justitiële verkenningen (JV), getiteld *Groene criminologie*.

Groene criminologie

Dit is voor de lezers van *Handhaving Dier & Milieu* geen onbekend begrip. Deze vorm van criminologie is opgekomen aan het einde van de vorige eeuw en onderzoekt onder andere gedragingen van mensen, overheden en bedrijven die schade aanrichten aan natuur, milieu (inclusief schoon drinkwater en schone lucht), fauna en flora. Ook mensen hebben er vaak onder te lijden – denk bijvoorbeeld aan het dumpen van giftig afval in ‘veilig’ verre landen. De schade wordt deels veroorzaakt door illegale activiteiten; veel milieuschade is echter het gevolg van voornamelijk legale activiteiten – maar wat ‘legaal’

is, wordt in deze theorie mede bepaald door (internationale) machtsverhoudingen.

Mensen staan in deze aanpak niet centraal als maat van alle dingen – alleen als deel van complexe ecosystemen kunnen we overleven. Dieren, diersoorten en ecosystemen ontleen hun waarde ook niet in eerste instantie aan (hun mogelijke nut voor) de mens: ze zijn intrinsiek waardevol en verdienen als zodanig een zorgvuldige benadering.

In het themanummer van JV staan artikelen over ontbossing (Boekhout van Solinge), niet-menselijke slachtoffers (Janssen), de groeiende stroom van elektronisch afval in samenhang met winning van grondstoffen voor elektronica (Van Huijstee en Steinweg), de verwerking van huishoudelijk afval als vorm van georganiseerde misdaad aan de hand van de casus ‘Napels’ (Ruggiero en South), witwassen van de inkomsten van grensoverschrijdende milieucriminaliteit (Van der Leest en Van der Zon) en illegale dierenhandel (Van Uhm).

Alle bijdragen zijn interessant. Het complete nummer kan worden gedownload via http://www.wodc.nl/images/jv1202-volledige-tekst_tcm44-419160.pdf. Ik ga hier nader in op de artikelen van Janine Janssen en Daan van Uhm.

Dieren als slachtoffer

Janine Janssen concentreert zich in haar bijdrage op de positie van dieren in de criminologie. Meestal worden dieren beschouwd als dingen, objecten die de mens kan benutten zoals het hem uitkomt – of als bezit dat een ander kan stelen of vernielen.

Dumpen van afval, schade aan milieu.

Groene criminologie: schade aan natuur.

Dierlijke *slachtoffers* komen we al wel tegen in de context van huiselijk geweld, maar dan gaat het er meestal om dat alertheid op geweld tegen huisdieren (dreigend) geweld tegen menselijke huisgenoten aan het licht kan brengen. Dit is een goed voorbeeld van de 'speciesistische' benadering: het welzijn van andere dieren wordt niet als zelfstandig belang gewaardeerd.

Geertrui Cazaux pleit voor een zogenoemde *non-speciesistische criminologie*, waarin meer aandacht wordt besteed aan situaties waarin mensen het (lichamelijk of psychisch) welbevinden van andere dieren in gevaar (zouden kunnen) brengen. Janssen noemt als mogelijk onderzoeksthema de rol van dieren zoals politiehonden in de rechtshandhaving. Wat is de impact van dat werk op de dieren? Welke risico's lopen ze en wat gebeurt er met hen als ze door leeftijd of gezondheid het werk niet meer aankunnen?

Een ander onderwerp is het criminaliseren van bepaalde groepen mensen en dieren door ze te vergelijken met andere, als minderwaardig ervaren soorten. Janssen heeft trouwens eerder al geschreven over de vraag of andere soorten dan de onze deviantie of criminaliteit kennen ('Dieren als dader?', in JV 35 (2009) 7), een vraag die ze met gepaste omzichtigheid benadert.

De illegale handel in beschermde diersoorten

Daan van Uhm wijst erop dat sommige diersoorten zo ernstig bedreigd zijn, dat de individuele dieren schaars zijn geworden - en daarmee in zekere zin 'waardevoller'. Van Uhm noemt illegale dierenhandel (handel in levende dieren, maar ook in 'producten') een vorm van criminaliteit die onderbelicht is binnen de criminologie.

Het CITES-verdrag heeft als doel de internationale handel in wilde dieren en planten mogelijk te maken zonder dat soorten in hun voortbestaan worden bedreigd. Europa is een van de grootste markten op het gebied van illegale dierenhandel, zo blijkt uit een recent onderzoek van Europol (2011). 25% van de internationale handel in wildlife, waaronder dierenhandel, wordt beschouwd als illegaal. Met een geschatte waarde van tussen de 10 en de 20 miljard dollar per jaar is de omzet in de illegale handel in wilde dieren vergelijkbaar met die in de drugs- en wapenhandel. De prijzen zijn hoog, de aantallen slachtoffers zijn onvoorstelbaar. De methoden om dieren of producten op de plaats van bestemming te krijgen zijn vaak berekend op een percentage dieren dat overleeft. "Als slechts een deel de tocht overleeft, is de smokkel nog steeds lucratief."

In de illegale dierenhandel zijn, naast kleine criminele netwerken, grote criminele organisaties actief. Vaak gaat de illegale dierenhandel samen met andere vormen van criminaliteit.

Het Verdrag van Schengen (vrij verkeer van personen tussen de Schengenlanden) en de uitbreiding van de Europese Unie bieden de illegale handel in beschermde dier- en plantensoorten helaas goede mogelijkheden.

In Nederland zijn verschillende organisaties betrokken bij de handhaving: de douane, de politie, het Functioneel Parket, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit en de Dienst Regelingen. In de praktijk blijkt volgens Van Uhm dat de intensiteit waarmee milieuwetten worden gehandhaafd afhankelijk is van de inzet van één of enkele enthousiaste personen binnen een organisatie. Bovendien liggen de prioriteiten meestal elders.

De hoge winst en de lage pakkans maken deze vorm van criminaliteit zeer aantrekkelijk.

De mens centraal?

In *Justitiële verkenningen* komen regelmatig de risico's van milieucriminaliteit voor de menselijke

Meestal worden dieren beschouwd als dingen, objecten die de mens kan benutten zoals het hem uitkomt.

Europa is een van de grootste markten op het gebied van illegale dierenhandel.

¹ De mens centraal? Ethische dilemma's bij gezondheidsbeleid met goede zorg voor dier en natuur (Signalering ethiek en gezondheid 2012/1). Den Haag: Centrum voor Ethiek en Gezondheid, 2012. U kunt deze publicatie downloaden via www.ceg.nl of www.rvz.net.

Sommige diersoorten zo ernstig bedreigd zijn, dat de individuele dieren schaars zijn geworden.

In Nederland zijn verschillende organisaties betrokken bij de handhaving.

gezondheid ter sprake. Het rapport *De mens centraal?* van de Raad voor de Volksgezondheid & Zorg in samenwerking met de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur en de Raad voor Dierenaangelegenheden kijkt vanuit een heel andere invalshoek naar mens en milieu.¹ Er wordt gesuggereerd dat zelfs een zo belangrijke waarde als menselijke gezondheid zou moeten worden afgewogen tegen mogelijke nadelige gevolgen voor dieren en milieu. Een actueel voorbeeld is het 'ruimen' van enorme aantallen dieren die misschien zijn besmet met een ziekte die ook op mensen kan worden overgedragen, zoals Q-koorts en vogelgriep. De risico's van overmatig gebruik van antibiotica in de veeindustrie voor de *humane* gezondheidszorg staan volop in aandacht – dat een verbod op bepaalde antibiotica ook kan leiden tot problemen bij de medische zorg voor dieren wordt nog nauwelijks belicht. Veranderingen in de veehouderij ten behoeve van dierenwelzijn zijn niet zonder meer gunstig voor de leefomgeving (denk aan fijnstof). Marijke de Jong stelt in dat verband: "Wanneer de belangen van de volksgezondheid zo zwaar wegen dat daardoor het dierenwelzijn in gevaar komt, dan moet men serieus overwegen om dieren helemaal niet meer voor dat betreffende doel of op die manier te houden" (p. 38).

Aanknopingspunten voor een omslag in het denken over de relatie tussen volksgezondheid en biodiversiteit in verdragen en beleidsstukken biedt Annelies Freriks. Als voorbeelden noemt zij onder andere de aanwezigheid van humane geneesmiddelen in het milieu, met name het oppervlakte- en grondwater. Zeer kleine hoeveelheden van werkzame stoffen kunnen al toxisch inwerken op amfibieën en vissen en andere aquatische organismen of hun reproductie (p. 83). Freriks noemt het gebrek aan structurele aandacht voor de (potentiële) negatieve effecten van het volksgezondheidsbeleid op natuur en biodiversiteit opmerkelijk, omdat het belang van natuur en biodiversiteit voor de volksgezondheid juist wel een belangrijk onderzoeks- en beleidsthema is. Een toets vooraf, zoals we die kennen voor plannen en projecten op andere beleidsterreinen (ruimtelijke ontwikkelingen), bestaat nog niet in het volksgezondheidsbeleid. Niet alleen op EU-niveau, maar ook op nationaal en internationaal niveau is bewustwording van de mogelijk schadelijke neven-effecten van het volksgezondheidsbeleid gewenst.

Toekomstige generaties

Het rapport bevat meer boeiende bijdragen dan ik hier kan samenvatten. Het is een eerste verkenning, bedoeld om dit onderwerp op de agenda te krijgen en de discussie met andere betrokkenen op het gebied van natuurbescherming en dierhou-

derij te openen. Het sluit af met een aantal vragen, bijvoorbeeld: zou een systematische afweging van de belangen van de mens versus die van het dier niet wenselijk zijn voor alle situaties in het gezondheidsbeleid waar menselijke en dierlijke belangen met elkaar botsen?

Het woord 'criminologie' komt er niet in voor, maar uit het themanummer van JV blijkt wel dat er talrijke verbanden bestaan tussen de groene criminologie en de botsende (gezondheids) belangen van mensen en dieren en leefomgeving. Zijn de verhoopte effecten van traditionele Chinese medicijnen zoveel neushoornhoorns en slag-tanden waard? Is het wenselijk dat de toegenomen levenswachting van mensen extra beslag legt op natuurlijke hulpbronnen, waardoor de biodiversiteit in gevaar komt?

De schade die milieucriminelen aanrichten kan gevolgen hebben voor toekomstige generaties – onze kinderen, hun kinderen. Het daarmee samenhangende beginsel van de 'intergenerationele gelijkheid' speelt een belangrijke rol in het denken over duurzame ontwikkeling. Elke generatie moet zo zorgvuldig omgaan met natuur en natuurlijke hulpbronnen, dat toekomstige generaties die niet in een slechtere conditie aantreffen. Dit begrip zou kunnen helpen, het begrip schade opnieuw inhoud te geven en een alternatief te bieden voor conventionele opvattingen over wat misdaad is (JV, p. 5, 60). Op grond van de erkenning van hun intrinsieke waarde komt aan toekomstige generaties wilde dieren en hun leefomgeving ook een zelfstandig belang toe.

Het idee dat het streven om onze eigen soort koste wat kost gezond te houden criminele proporties kan aannemen lijkt wrang, maar met het oog op de toekomst moeten we ons denken misschien eens opschudden...

Tekst: Noor Evertsen

Snoepie...

25 mei 2012, mijn diensttelefoon gaat over. Het is een medewerkster van de Dierenambulance Den Haag. Zij vraagt mij of ik even langs wil komen omdat zij even daarvoor een kat zonder onderkaak heeft aangetroffen in Voorburg. Ik geef aan direct bij haar langs te komen, terwijl ik me probeer voor te stellen wat ik zal gaan aantreffen.

Aangekomen bij de post van de Dierenambulance word ik aangesproken door dezelfde medewerkster die mij telefonisch te woord heeft gestaan. Zij vertelt: "We hebben een kat zonder onderkaak op straat aangetroffen. Na een ronde door de buurt heb ik de eigenaresse ook te pakken gekregen, ik heb haar gelijk gebeld. Je gelooft nooit wat ze tegen mij zei! Waarom hebben jullie die kat meegenomen? Zet haar maar snel terug waar je haar gevonden hebt. De kat heeft een tumor en daardoor is haar onderkaak aangetast, maar ze kan alles nog."

Na het zien van de kat ben ik vol onbegrip over de reactie van de eigenaresse. De onderkaak ontbreekt, de vacht is vervuilt en de kat heeft diverse wondjes. Voor mijn gevoel toch een duidelijk geval van de nodige zorg onthouden (art. 37 Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren) en het onnodig pijn laten lijden van een dier (art. 36 lid 1 Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren). Zoals gebruikelijk ga ik direct in overleg met de Landelijke Inspectiedienst van de Dierenbescherming (LID). Na overleg over hoe het zover heeft kunnen komen en wat onze volgende stappen worden, gaan we op advies van de LID met de kat naar een nabij gevestigde dierenarts. Groot zijn de ogen van de dierenarts als zij de kat in de behandelkamer onderzoekt. "Dit heb ik nog nooit gezien!" vertelt ze mij. De dierenarts vertelt mij dat de enige optie euthanasie zal zijn. Na dit terug te hebben gekoppeld aan de LID, wordt er een bestuurlijke maatregel getroffen, er zal euthanasie worden toegepast. Ook wordt de eigenaresse proces verbaal aangezegd t.z.v. overtreding van artikel 36 lid 1 en artikel 37 van de GWWD.

Groot is het verdriet van de eigenaresse als zij dit bericht hoort. Zij besluit direct naar de post van de Dierenambulance te komen om afscheid te nemen van Snoepie. Ze had haar slechts nog een paar

mooie laatste dagen willen geven. Als zij dit had geweten... De dierenpolitie, het heeft genoeg gesprekstof opgeleverd de afgelopen maanden.

Snoepie, kat zonder onderkaak.

Maar als ik de diverse casussen van de afgelopen maanden nog eens de revue laat passeren, denk ik dat er nog veel winst valt te halen op het gebied van dierenwelzijn en de bewustwording van de eigenaren.

J.C. Ruigendijk, dierenagent van wijkbureau Overbosch, korps Haaglanden

Honden verscheuren reeget

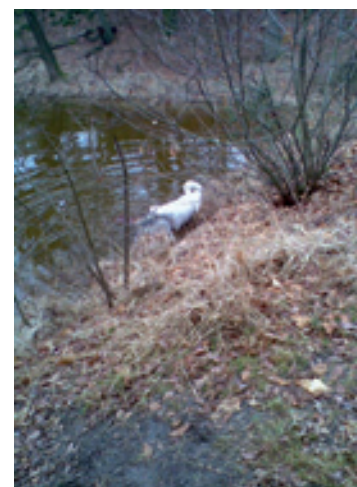
Maart 2012 meldde een wandelaar dat zij juist in een natuurgebied te Vught had gezien dat door twee loslopende honden een reeget was gegrepen en gedood. Zij had van deze afschuwelijke ervaring fotografische opnames met haar mobieltje gemaakt. Door personeel van team Boxtel, waaronder dit voormalig defensieterrain valt, werd ter plaatse een onderzoek ingesteld. Bij aankomst werden verbalisanten aangesproken door de getuige alsmede de eigenaresse van de twee honden. De twee honden van het ras Husky waren op dat moment nog los in het bos. Circa honderd meter het bos in werden beide honden aangetroffen. Eén van de twee was op dat moment nog bezig de inmiddels gedode reeget aan te vreten. Getuige verklaarde, nadat zij een gill had gehoord, te hebben gezien dat één Husky de reeget bij de keel vastgreep en dat de andere haar in de bil beet. Vervolgens trokken de honden haar een ven in waarvan het water onmiddellijk rood kleurde. Eén van de honden duwde de kop van de ree onder. Nadat de ree haar doodstrijd had beëindigd trokken de honden haar op het land en beten haar buik open waarna vrijkomende ingewanden werden genuttigd...

De eigenaresse van de honden werd als verdachte gehoord. Zij had haar honden in het natuurterrein losgelaten omdat deze beweging nodig hadden. Nadat ze met een bekende in gesprek was geraakt verloor ze het zicht op de honden. Zij had niets gemerkt van deze door haar niet gewilde jachtpartij. Door een lid van de dierenpolitie werd ter plaatse samen met een jachtopzichter onderzoek ingesteld waaruit bleek dat het hier handelde om een éénjarige reeget.

De door de getuige gemaakte foto's werden bij het PV gevoegd. PV werd opgemaakt terzake overtreding van artikel 461 Wetboek van Strafrecht (honden zijn blijkens de bebording slechts aangeliend toegestaan) en artikel 9 en 10 Flora- en faunawet.

Tekst en foto's: P. Welvaarts politieregio Brabant Noord

Fotografische opnames van een afschuwelijke ervaring

Marktplaats

Huisdierenhandel aan banden

Beperkte positieflijst stap dichterbij

Een verbod op het houden van roofvogels, kangoeroes, krokodillen en andere (wilde) dieren is een stap dichterbij. De Tweede Kamer nam op 5 juli 2012 een motie aan van Esther Ouwehand die vraagt om een beperkte positieflijst voor alle dieren, volgens strenge criteria. Ook haar verzoek om het aantal plaatsen te beperken waar dieren mogen worden verkocht, werd door staatssecretaris Bleker positief ontvangen. Een goede stap in de richting van een verbod op de verkoop van dieren op veilingssites zoals Marktplaats.

Een positieflijst is een lijst waarop dieren staan die je mag houden als huisdier – en dieren die er niet op staan dus niet. Zo'n lijst is belangrijk, omdat mensen nu vrijwel alle dieren mogen houden die ze willen, ook als die dieren helemaal niet geschikt zijn voor een leven in een Nederlandse huiskamer of achtertuin. Denk aan ooievaars, uilen, eekhoorns, wasbeertjes, wallabi's, stokstaardjes en wurgslangen. Het houden van deze dieren als huisdier gaat vaak gepaard met veel dierenleed, maar brengt ook risico's met zich mee voor de volksgezondheid en de inheemse flora en fauna.

Hoewel er al jaren wordt gesproken over de noodzaak van een positieflijst, is die nog altijd niet tot stand gebracht. Staatssecretaris Bleker werkt nu wel aan een lijst voor zoogdieren, maar dat is onvoldoende, vindt de Partij voor de Dieren. De lijst

Varaan

moet ook gelden voor vogels en reptielen, en we willen dat er strenge criteria worden gehanteerd waarbij het belang van het dier voorop staat. Esther Ouwehand diende daarom een motie in die vraagt om een positieflijst voor alle dieren. De motie zegt verder dat domesticatie en de natuurlijke behoeften van het dier centraal moeten staan, en dat het voorzorgsbeginsel moet worden gehanteerd: bij twijfel komt een dier niet op de lijst. De motie werd gesteund door een Kamermeerderheid van PvdA, SP, CDA, GL, CU en SGP.

Een andere motie, die de regering vraagt beperkingen te stellen aan plaatsen waar dieren mogen worden verkocht, werd eveneens door staatssecretaris Bleker omarmd, maar opmerkelijk genoeg niet door een meerderheid van de Tweede Kamer. Onder andere GroenLinks en D66 stemden tegen. Hoewel de motie verworpen is, de toezegging van de staatssecretaris van landbouw om met het verzoek aan de slag te gaan een belangrijk stap in de richting van een verbod op de ongelimiteerde handel in dieren. De regering is het eens met de Partij voor de Dieren dat je op plekken waar een groot risico is op impuls aankopen en illegale handel geen dieren te koop zou moeten aanbieden. Wat de Partij voor de Dieren betreft komt er dan ook een verbod op de verkoop van dieren op internet en in tuincentra.

Esther Ouwehand is blij met de groeiende steun voor haar moties: "Iedereen met gezond verstand begrijpt dat een ooievaar niet in een kooitje hoort, en dat een kangoeroe geen huisdier is. De Partij voor de Dieren is de enige partij die zich actief inzet voor regels die daar een eind aan maken. Onze inzet in Den Haag kreeg de afgelopen tijd gelukkig steun door acties zoals die van Jeanette Zwiers, die zich inzette voor een ooievaar die op Marktplaats was beland, en de daaropvolgende petitie van het radioprogramma Vroege Vogels. Een meerderheid van de Kamer realiseert zich inmiddels dat er paal en perk moet worden gesteld aan de huisdierenhandel. Er is nu een Kamermeerderheid voor een beperkte positieflijst voor alle dieren. En stond de Partij voor de Dieren in 2009 nog alleen in haar pleidooi voor een verbod op de handel in dieren op internet, nu hebben we steun van de PvdA, SP, ChristenUnie en SGP –en dus zelfs van Henk Bleker."

Bron: Partij Voor de Dieren

Een interview met Ries van Wanrooij. Hoofdagent van politieregio Brabant Midden West.

Vrouwen en
mannen van de
Dierenpolitie

Na de laatste coalitievorming stond de oprichting van de Nederlandse dierenpolitie als belangrijk programmapunt in het regeringsbeleid. Voortvarend werd dit beleid opgepakt en uitgewerkt. Alras ontstonden in de politieregio's eenheden van de dierenpolitie. In de politieregio Brabant Midden West was Ries van Wanrooij, hoofdagent van politie te Oosterhout een van de collega's, die toetrad tot de dierenpolitie in deze regio, die er tevens het werkgebied Zeeland bij kreeg.

Solliciteren en opleiden

In de loop van korte tijd waren in deze streken een vijftiental collega's werkzaam bij de dierenpolitie. Ries werkt sinds 1990 bij de politie en heeft altijd grote affiniteit met het dierenwelzijn gehad. Toen de mogelijkheid aanwezig was om bij de dierenpolitie te gaan werken, was hij een van de eersten, die solliciteerde en zodoende vanaf het begin mede gestalte gaf aan de uitvoering van de taken van de eenheid. Een gespecialiseerde opleiding "Opsporing en handhaving in het kader van dierenwelzijn" moest gevolgd worden aan de Politieacademie. Deze cursus duurde in totaal twaalf dagen, waarvan zes dagen theorie en de andere zes dagen praktijk. De wetgeving rondom dierenmishandeling, dierenleed herkennen, bevoegdheden van de dierenpolitie, dieren in beslag kunnen nemen en het rapporteren en proces-verbaal opmaken ter zake deze onderwerpen, kwamen ruimschoots aan bod. Ook verzorgde de Politieacademie een opleiding voor medewerkers van het nieuwe, landelijke telefonische meldnummer 144 ("red een dier"). Dit meldnummer is gestart op 15 november 2011 en is ondergebracht bij het Korps Landelijke Politie Diensten (KLPD). De speciaal opgeleide politiemensen beoordelen en registreren een melding die binnenkomt via 144 en zorgen ervoor dat deze melding goed worden afgehandeld. Bij een melding van acuut dierenleed, als iemand ziet dat een persoon zijn hond mishandelt bijvoorbeeld, komt de politie direct in actie. Bij minder urgente meldingen bekijkt de KLPD of de politie moet komen dan wel een andere gespecialiseerde organisatie, zoals de Dierenbescherming, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) of de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming

(LID) ingeschakeld dient te worden. Verder hebben de Rijksoverheid en dierenbeschermingsorganisaties afspraken gemaakt over de werkverdeling op het gebied van dierenbescherming en dierenhulpverlening. Deze taakverdeling is vastgelegd in

Ries van Wanrooij

twee convenanten die de ministeries van Veiligheid en Justitie en Economische Zaken, Landbouw en Innovatie hebben ondertekend. Ook de Dierenbescherming, Federatie Dierenambulances Nederland en de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde tekenden de convenanten. Het bovenstaande en de zwaardere straffen op dierenmishandeling sinds 1 oktober 2011 geven volgens collega van Wanrooij aan dat de overheid dit regeringsbeleidvoornemen serieus heeft aangepakt.

Veel meldingen en schrijnende verhalen

Dat de verhoogde aandacht voor het dierenwelzijn nodig is blijkt wel uit de kleine greep van meldingen en onderzoeken van de laatste tijd. Zo werd samen met de LID en de dierenpolitie een onderzoek ingesteld, nadat een dierenasiel melding had gemaakt dat een mevrouw een ernstig verwaarloosde kat en hond daar had gebracht. Uit het ingestelde onderzoek bleek dat deze mevrouw de moeder was van een zoon, waarover zij zich zorgen maakte. De zoon had namelijk in zijn woning veel verwaarloosde dieren volgens moeder. In die woning zagen de collega's veel dierlijke uitwerpselen en twee dode katten, varanen, spinnen, maar ook dode en levende slangen. Proces-verbaal werd opgemaakt en de levende dieren werden overgebracht naar een geheim gehouden locatie. Ook werd een jong hondje uit een snikhete auto, welke in de volle zon stond, gehaald. Het beestje was kletsnat van het kwijlen en hijgen en reageerde nauwelijks meer. De puppy zat in een hok achterin

Bij een melding van acuut dierenleed komt de politie direct in actie.

Wild brengt op de zwarte markt behoorlijk veel geld op. (foto: E. Kats)

de laadruimte van een bedrijfsauto. Daar stond ook een lege drinkwaterbak. Na wat gedronken te hebben, begon het diertje toch weer te kwispelen. Een vreemde geschiedenis was het aantreffen van een jonge vos in een klein kooitje in het riet. Kinderen hadden bij hun crossbaantje in een rietkraag het kooitje gevonden. In het kooitje bleek naast de jonge vos ook een dode duif te liggen. De poot met de ring van de duif was verwijderd en de duif diende kennelijk als voedsel voor de vos. De jonge vos werd naar het Vogelrevalidatiecentrum te Zundert gebracht, waar men verwachtte dat de vos in het kooitje diende als lokaas om de ouders van de jonge vos te vangen.

Afschuwelijk was de mishandeling van een 27 jaar oude Shetland pony. De pony bleek met stokken te zijn geslagen en van achter geopenetreerd. De eigenaresse en haar dochter zagen overall bloed in de wei, vonden stokken met bloed en een stuk touw met een bos haar. Een dierenarts heeft het dier in laten slapen en het onderzoek wordt voortgezet. In een woning waren vier zwaar verwaarloosde pittbull-achtige honden aanwezig. Ze hadden zo'n dorst dat ze condens van de ramen likten. Ze hadden vergroeide nagels, waardoor ze niet goed konden staan, waren ondervoed en hadden wonden. De woonkamer en keuken lagen vol met ontlasting en urine. Op de bovenverdieping was een forse hennepwekerij aanwezig.

Via een melding bij 144 vond de politie in een woning twee verwaarloosde honden van het ras Sharpei. De dieren hadden geen mand, geen eten en werden nooit uitgelaten. Ze poepten gewoon in de tuin van de woning. De eigenaar deed afstand van de dieren en ze verblijven nu in een dierenpension. Ries van Wanrooij kreeg een melding van een aanrijding met een ree. Het dier was ernstig gewond weggestrompeld het veld in. Met zijn goed opgeleide zweethond heeft collega van Wanrooij naar het gewonde dier gezocht en verderop gevonden, waar hij het dier uit zijn verdere ernstige lijden kon verlossen.

Kortgeleden troffen twee collega's in het buitengebied een Range Rover met Engelse kentekenplaten

aan. Ze zagen verderop iemand lopen met een lange hond van het ras Whippet. Op hun aanroepen renden vervolgens drie personen weg het veld in. In de auto lag een haas. Even later kwamen de twee honden bij de auto en na openen van de portieren sprongen de dieren erin. Auto en honden zijn in beslaggenomen en gedeponereerd.

Noodzaak aangetoond

Politie van Wanrooij vindt het belangrijk en heeft al veel tijd geïnvesteerd in het opbouwen van een goed netwerk op dit terrein. Daarbij ontmoet hij de diverse boa's in de regio, maar ook de dierenartsen en legale handelaren in dieren. Bij al deze partijen zit wel specifieke kennis op het werkkterrein van de dierenpolitie.

Collega van Wanrooij vindt ook dat de wildstropenrijen, visstropenrijen en wilde zangvogelvangst in het pakket van de dierenpolitie horen, daar het geldelijke gewin aan dieren behoorlijk is en men niet zo nauw kijkt bij het verkrijgen van deze diersoorten. Wild brengt op de zwarte markt behoorlijk veel geld op, snoekbaars is erg duur en een putter kost al gauw zestig euro. Daarom pleit van Wanrooij voor meer aandacht voor de Flora-en faunawetgeving en Visserijwet, daar deze activiteiten vaak in het geheim gebeuren, maar grote schade aan de fauna kunnen aanrichten.

Door allerlei politieke ontwikkelingen is de mate van inzet en werkzaamheden weer eens onduidelijk geworden hoe het in de toekomst verder zal gaan met deze werkzaamheden ten aanzien van het dierenwelzijn en de natuurlijke omgeving. Hij hoopt van ganser harte dat het blad Handhaving Dier&Milieu nadrukkelijk aandacht zal blijven besteden aan de politieke ontwikkelingen op dit vlak.

Tekst: Hans Klunder

Nog steeds komt dit soort van verwaarlozing/onthouden van verzorging voor.

Lezers schrijven

Maarheer 16-7-2010

Reactie op het artikel "Buizerdnest of nest van Nijlgans, ieder zijn mening."

Ook ik heb zo iets jaren geleden meegemaakt. In een bos woonde een koppel buizerds die in de nestkom al twee eieren hadden liggen, tot dat de nijlgans kwam. De nijlgans verjoeg de buizerden en gooide de eieren er uit. Bij controle van het buizerdnest vloog de nijlgans er af en telde ik twaalf nijlganseieren. De nijlgans is dus qua agressie de buizerd de baas en binnen een dag heeft de nijlgans het nest veroverd. Dit is een praktijkervaring die ik niet snel zal vergeten. De nijlgans is nu eenmaal een zeer agressieve gans. Wegvangen is dus zeer gewenst.

J.J.M. Verstappen
Boswerker van beroep.

Advertenties in DIER en MILIEU

Magazine over de handhaving van natuur-, milieu- en dierenbeschermingswetgeving en over actualiteiten in de wereld van natuur-, milieu- en dierenbescherming.

Verschijnt op achtduizend adressen. Telt vele tienduizenden lezers.

Neem contact op met: Adviesburo CADEX, Tuin 12, 4307 CH OOSTERLAND (Zld.)

Website: www.cadex.nl
E-mail: info@cadex.nl

Komende sluitingsdatum:
25 augustus 2012

Vereniging
**POLITIE DIEREN- EN
MILIEUBESCHERMING**

Milieuvizier

• opleiding • tekstontwikkeling • advies

www.milieuvizier.nl / info@milieuvizier.nl

telefoon 0413-29 63 67 / fax 0413-29 63 65

Hoog-Beugt 25, 5473 KN Heeswijk-Dinther

Toezichthouders en Opsporingsambtenaren.

Milieuvizier is al vanaf 1993 uw partner voor alle vakopleidingen en praktijkcursussen op het gebied van de handhaving. Onze docenten en adviseurs zijn uiteraard deskundigen uit de actieve praktijk.

Opleidingen en Cursussen op gebied van strafrecht en bestuursrecht:

- **Buitengewoon opsporingsambtenaar** (boa-opleiding en vervolgcursussen)
- **Toezicht** (vaardigheden voor toezichthouders)
- **Flora en fauna** (bijvoorbeeld toepassen van gedragscodes, natuurbescherming, beheer en schadebestrijding, jacht, vellen van houtopstanden)
- **Ruimte** (toepassing bestemmingsplannen en landinrichtingen)
- **Bouwen** (asbestsaneringen)
- **Water** (onttrekkingen, verontreinigingen en lozingen)
- **Monsterneming en Veiligheid** (toepassen voorschriften en andere regels)
- **Milieubeheer** (o.a. algemene vorming, geluid, afvalstoffen, bodem, lucht)
- **Optreden in handhavingssituaties** (trainingen tegen verbale en fysieke agressie, ook RTGB-geweldbeheersingstoetsen)
- **Gemeentelijke leefomgeving** (Algemene Plaatselijke Verordening)
- **Parkeren** (gemeentelijk parkeerbeleid)
- **Speciale trajecten en maatwerk** (ook al is dat hier niet genoemd)

Tekstontwikkeling:

- **Teksten voor wetboeken, syllabi en lesmateriaal**

Advies:

- **Adviezen voor overheden bij toepassing van natuur- en milieuwetgeving**

Milieuvizier

• opleiding • tekstontwikkeling • advies

